

ЕНЕМОНА АД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ
ОДИТОР И ГОДИШЕН
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2009

ЕНЕМОНА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
 КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2009
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Бел.	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008 (преизчислен)	Към 01.01.2008 (преизчислен)
НЕТЕКУЩИ АКТИВИ				
Имоти, машини и съоръжения	4	72,423	65,171	41,728
Инвестиционни имоти	5	742	742	567
Нематериални активи	6	2,003	2,115	2,145
Инвестиции в асоциирани предприятия	7	251	151	4
Нетекущи заеми и вземания	8	20,683	13,021	3,943
Финансови активи на разположение за продажба	9	49	1,119	16
Репутация	10	3,413	3,413	-
Други нетекущи активи	11	5,087	5,723	2,943
ОБЩО НЕТЕКУЩИ АКТИВИ		104,651	91,455	51,346
ТЕКУЩИ АКТИВИ				
Материални запаси	12	20,715	27,505	26,102
Търговски и други вземания	13	40,234	34,518	21,481
Брутна сума, дължима от клиенти по строителни договори	21	33,745	15,911	-
Други текущи активи	11	7,992	3,872	674
Парични средства	14	23,379	22,317	33,106
ОБЩО ТЕКУЩИ АКТИВИ		126,065	104,123	81,363
ОБЩО АКТИВИ		230,716	195,578	132,709

Настоящият консолидиран финансов отчет е одобрен на 18 юни 2010

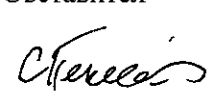
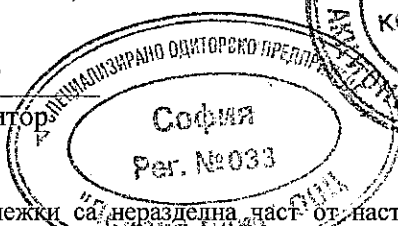
Съставител

Изпълнителен директор

Регистриран одитор
12/06/2010

Приложените бележки са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет. Както е оповестено в бележка 33 сравнителната информация за 2008 и 2007 година е преизчислена в резултат на установени грешки от предходни отчетни периоди.

ЕНЕМОНА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

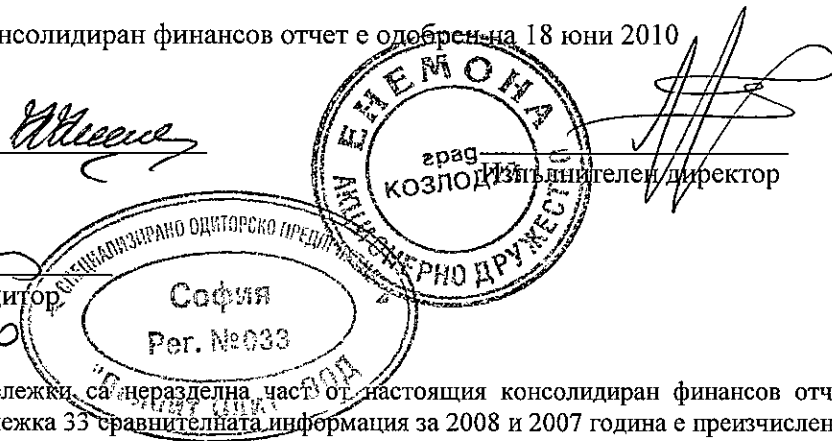
	Бел.	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008 (преизчислен)	Към 01.01.2008 (преизчислен)
КАПИТАЛ				
Емитиран капитал	15	42,771	42,771	42,771
Резерви	15	24,339	10,177	1,330
Неразпределена печалба		29,387	29,160	25,976
Общо собствен капитал на акционерите на Дружеството-майка		96,497	82,108	70,077
Малцинствено участие		6,452	5,680	4,778
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		102,949	87,788	74,855
НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ				
Заеми	16	11,987	24,310	16,032
Финансов лизинг	17	4,994	5,658	956
Дългосрочни доходи на персонала	18	278	117	-
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	29	1,839	1,702	1,596
ОБЩО НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ		19,098	31,787	18,584
ТЕКУЩИ ПАСИВИ				
Търговски и други задължения	19	27,670	19,742	11,761
Брутна сума дължима на клиенти по строителни договори	21	15,924	9,509	5,452
Заеми	16	60,338	41,065	19,942
Финансов лизинг	17	2,491	3,999	1,033
Задължения за текущи данъци	29	1,612	1,401	821
Начислени задължения	20	634	287	261
ОБЩО ТЕКУЩИ ПАСИВИ		108,669	76,003	39,270
ОБЩО КАПИТАЛ И ПАСИВИ		230,716	195,578	132,709

Настоящият консолидиран финансов отчет е одобрен на 18 юни 2010

Съставител

Регистриран одитор

18/06/2010

Приложените бележки са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет. Както е оповестено в бележка 33 сравнителната информация за 2008 и 2007 година е преизчислена в резултат на установени грешки от предходни отчетни периоди.

ЕНЕМОНА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД (ПРЕИЗДАДЕН, ОТМЕНЯЩ
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ОТ 27 МАЙ 2010)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Бележки	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008 (преизчислен)
Приходи от продажби	21	183,644	143,785
Финансови приходи	22	4,068	3,021
Изменение в запасите от готова продукция и незавършено производство	12	(2,651)	(7,117)
Отчетна стойност на продадени стоки	23	(55,643)	(23,874)
Използвани материали и консумативи	23	(25,580)	(30,961)
Разходи за услуги	24	(41,051)	(41,502)
Разходи за персонала	25	(34,516)	(17,432)
Разходи за амортизация	4, 6	(4,665)	(3,078)
Други разходи	26	(4,097)	(5,707)
Други печалби, нетно	27	2,647	3,578
Финансови разходи	28	(5,160)	(5,812)
Печалба преди данъци		16,996	14,901
Разходи за данъци	29	(1,771)	(1,679)
Нетна печалба за годината		15,225	13,222
Друг всеобхватен доход за годината		-	-
Общо всеобхватен доход за годината		15,225	13,222
Дял от нетната печалба за малцинството		409	582
Дял от нетната печалба за Дружеството-майка		14,816	12,640
Дял от всеобхватния доход за малцинството		409	582
Дял от всеобхватния доход за Дружеството-майка		14,816	12,640
Доход на акция	30	1.24	1.06

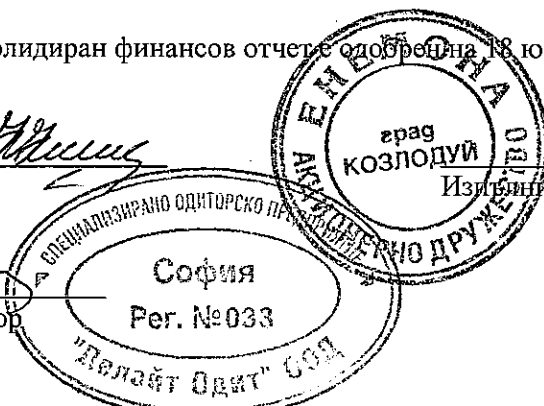
Настоящият консолидиран финансов отчет е одобрен на 18 юни 2010

Съставител

Изпълнителен директор

Регистриран одитор

18/06/2010

Приложените бележки са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет. Както е оповестено в бележка 33 сравнителната информация за 2008 година е преизчислена в резултат на установени грешки от предходни отчетни периоди. Както е оповестено в бележка 2.21 настоящият финансов отчет е преиздаден и отменя консолидирания финансов отчет от 27 май 2010.

ЕНЕМОНА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Годината приключваща на 31.12.2009	Годината приключваща на 31.12.2008 (преизчислен)
Парични потоци от основна дейност		
Парични постъпления от клиенти	206,047	149,541
Плащания към доставчици	(134,445)	(125,299)
Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения	(35,039)	(15,525)
Плащания за данък печалба	(1,576)	(1,030)
Плащания за други данъци	(10,604)	(338)
Други парични потоци от основна дейност	(2,636)	(7,598)
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ/(ИЗПОЛЗВАНИ ЗА) ОСНОВНА ДЕЙНОСТ, НЕТНО	21,747	(249)
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Плащания за имоти, машини и съоръжения	(21,664)	(19,939)
Постъпления от продажби на имоти, машини и съоръжения	300	585
Плащания за придобиване на инвестиционни имоти	-	(160)
Придобиване на инвестиции в дъщерни дружества, нетно от парични средства на дъщерните дружества	-	(3,390)
Предоставени заеми	(8,026)	(13,280)
Постъпления от погасяване на заеми	7,387	4,805
Покупка на заеми и вземания	(3,553)	(3,250)
Получени лихви и главници от финансови активи	-	1,137
Покупка на инвестиции	(139)	(141)
Постъпления от продажби на инвестиции	4,282	3
Получени дивиденди	33	1
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ, НЕТНО	(21,380)	(33,629)
Парични потоци от финансова дейност		
Парични постъпления от заеми	58,399	49,456
Погасяване на заеми	(51,178)	(18,616)
Паричните постъпления от емитирането на акции	-	565
Плащане по лизингови договори	(3,089)	(3,791)
Платени лихви	(4,168)	(4,072)
Плащания за дивиденди	(113)	-
Други парични потоци за финансова дейност	(330)	(453)
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ, НЕТНО	(479)	23,089
НЕТНО НАМАЛЕНИЕ В ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	(112)	(10,789)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА (БЕЛ. 14)	22,317	33,106
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА (БЕЛ. 14)	22,205	22,317
Блокирани парични средства (бел. 14)	1,174	-
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В БРОЙ И В БАНКИ (БЕЛ. 14)	23,379	22,317

Настоящият консолидиран финансов отчет е одобрен на 18 юни 2010

Съставител Изпълнителен директор

Регистриран одитор

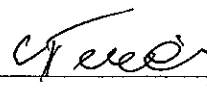
18/06/2010

Приложените бележки са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет. Както е оповестено в бележка 33 сравнителната информация за 2008 година е преизчислена в резултат на установени грешки от предходни отчетни периоди.

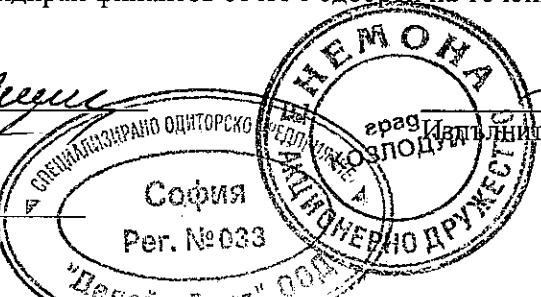
ЕНЕМОНА АД
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Основен капитал	Премии от издаване на акции	Законови резерви	Други резерви	Неразпределена печалба	Малцинствено участие	Общо
САЛДО КЪМ 01.01.2008	11,934	-	35,056	14,838	14,952	3,000	79,780
Ефект от корекция на грешка (бел.33)	-	30,837	(33,726)	(14,838)	11,024	1,778	(4,925)
САЛДО КЪМ 1 ЯНУАРИ 2008 (ПРЕИЗЧИСЛЕНО)	11,934	30,837	1,330	-	25,976	4,778	74,855
Разпределение на печалба от предходни години	-	-	9,158	-	(9,158)	-	-
Печалба за годината (преизчислена)	-	-	-	-	12,640	582	13,222
Промени в малцинственото участие	-	-	-	-	-	320	320
Разпределение на дивиденди	-	-	-	-	(319)	-	(319)
Други движения	-	-	(311)	-	21	-	(290)
САЛДО КЪМ 31.12.2008 (ПРЕИЗЧИСЛЕНО)	11,934	30,837	10,177	-	29,160	5,680	87,788
Разпределение на печалба от предходни години	-	-	13,169	-	(13,169)	-	-
Разпределение на тантиеми	-	-	-	-	(651)	-	(651)
Разпределение на дивиденди	-	-	-	-	(447)	-	(447)
Емитиране на варианти	-	-	-	993	-	-	993
Печалба за годината	-	-	-	-	14,816	409	15,225
Промени в малцинственото участие	-	-	-	-	-	363	363
Други движения	-	-	-	-	(322)	-	(322)
САЛДО КЪМ 31.12.2009	11,934	30,837	23,346	993	29,387	6,452	102,949

Настоящият консолидиран финансов отчет е одобрен на 18 юни 2010

Съставител
 Регистриран одитор
 18/06/2010

Град Пловдив
 Изпълнителен директор

Приложените бележки са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет. Както е оповестено в бележка 33 сравнителната информация за 2008 година е преизчислена в резултат на установени грешки от предходни отчетни периоди.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

1. Организация и основна дейност

Дружеството-майка, Енемона АД първоначално е регистрирано като колективна фирма през 1990 година, а през 1994 година Дружеството-майка е пререгистрирано като акционерно дружество. Адресът на Дружеството-майка по съдебна регистрация е в гр. Козлодуй, ул. Панайот Хитов 1А. Дружеството-майка има статут на публично акционерно дружество и акциите от капитала му са регистрирани в Комисията за финансов надзор с цел търговия на Българската фондова борса. Основен акционер в Енемона АД към 31 декември 2009 и 2008 е Дичко Прокопиев Дичков. През финансовата година не е имало промени в правния статус.

Предметът на дейност на Дружеството-майка е строително-монтажни дейности, което включва всички строителни дейности, от инженеринг до монтаж и строителство.

В консолидация се включват следните дъщерни дружества на Дружеството-майка:

Дружество	Описание на дейността	Дял	
		Към 31.12.2009	Към 31.12.2008
Агро Инвест Инженеринг АД	Обработка на земеделска земя	99.98%	99.98%
Енемона Ютилитис ЕАД	Търговия на електроенергия	100.00%	100.00%
ФЕЕИ АДСИЦ	Дружество със специална инвестиционна цел – секюритизация на вземания	70.76%	60.80%
Пирин Пауър АД	Проектиране и изграждане на проекти в енергетиката	90.00%	90.00%
Ботуня Енерджи АД	Изграждане на ВЕЦ	-	98.68%
ФИНИ АДСИЦ	Дружество със специална инвестиционна цел – покупка на недвижими имоти	69.23%	69.23%
Хемусгаз АД	Изграждане на компресорни станции	50.00%	50.00%
Еско инженеринг АД	Проекти за отопление и климатизация	99.00%	99.00%
Солар Енерджи ООД	Проект за слънчева централа	80.00%	80.00%
НЕО АГРО ТЕХ АД	Рекултивация на терени	90.00%	90.00%
ТФЕЦ Никопол ЕАД	Изграждане на електроцентрали	100.00%	100.00%
Енемона-Гълъбово АД	Строителни договори	91.11%	91.11%
Неврокоп-газ АД	Търговия с газ	90.00%	90.00%
Енергомонтаж-комплект АД	Строителни договори	77.36%	77.36%
Ломско пиво АД	Производство на бира	51.60%	53.25%
Регионалгаз АД	Проекти за газификация	50%	50%

През 2008 Групата е учредила дъщерните дружества Нео Агро Тех АД, ТФЕЦ Никопол, Енемона Гълъбово АД и Регионалгаз АД и е придобила контрол над ЕМКО АД чрез бизнес комбинация. Базата и принципите за изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет са оповестени в бележка 2.2. по-долу.

През 2009 Групата е продала участието си в дъщерното дружество Ботуня Енерджи АД, както е оповестено в бел. 35

Към 31 декември 2009 и 2008 в Дружеството работят съответно 2,090 и 2,184 служители.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2. Счетоводна политика

2.1 Обща рамка на финансово отчитане

Групата изготвя и представя финансовите си отчети на база на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и разясненията за тяхното прилагане, издадени от Комитета за разяснение на МСФО (КРМСФО), приети от Европейския съюз ("ЕС") и приложими в Република България. МСФО, приети от ЕС, не се различават от МСФО, издадени от СМСС, и са в сила за отчетни периоди, приключващи на 31 декември 2009, с изключение на определени изисквания за отчитане на хеджирането в съответствие с МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване, които не са приети от ЕС. Ръководството счита, че ако изискванията за отчитане на хеджиране бъдат одобрени от ЕС, това не би оказало съществено влияние върху настоящия консолидиран финансов отчет.

През 2009 Групата е приела всички нови и преработени МСФО от СМСС, одобрени от ЕС, които са в сила за 2009, и които имат отношение към дейността ѝ.:

- МСС 1 (ревизиран) Представяне на финансови отчети (в сила за годишни финансови периоди започващи на или след 1 януари 2009);
- МСС 23 (ревизиран) Разходи по заеми (в сила за годишни финансови периоди започващи на или след 1 януари 2009).
- Изменения на МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания (в сила за годишни финансови периоди започващи на или след 1 юли 2008);
- МСФО 8 Оперативни сегменти (в сила за годишни финансови периоди започващи на или след 1 януари 2009).

Прилагането на тези изменения и разяснения не води до промени в счетоводната политика на Групата.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1 Обща рамка на финансово отчитане (продължение)

Преработеният МСС 1 в сила от 1 януари 2009 има за цел да подобри възможността на потребителите да анализират и съпоставят информацията, представена във финансовите отчети. Преработеният стандарт въвежда някои промени във формата и съдържанието на финансовите отчети, както и терминологични промени (например новото наименование на баланса е отчет за финансовото състояние). Стандартът изисква промените в собствения капитал, които не са в резултат от операции със собствениците да бъдат представяни в отделен отчет, а не заедно с промените в собствения капитал, произтичащи от операции със собствениците. Промените в капитала, които не са резултат от операции със собствениците могат да бъдат представени в един отчет за всеобхватния доход, или да бъдат разделени в два отделни отчета – отчет за дохода, показващ нетния доход за периода и отчет за всеобхватния доход. Групата е избрала да представи елементите на всеобхватния доход и на друг всеобхватен доход в един отчет за всеобхватния доход. Тъй като промените на МСС 1 касаят единствено начина на представяне, тяхното прилагане на практика не е оказало влияние върху резервите или резултата за периода.

Следните МСФО, изменения на МСФО и разяснения са приети от ЕС към датата на издаване на настоящия индивидуален финансов отчет, но все още не са влезли в сила:

- МСФО 1 (ревизиран) Прилагане за първи път на МСФО (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 януари 2010);
- МСФО 3 (ревизиран) Бизнес комбинации (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 юли 2009);
- Изменения на МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 юли 2009);
- Изменения на МСС 32 Финансови инструменти: Представяне относно отчитането на емисии на права (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 януари 2011);
- Изменения на МСС 39 Финансови инструменти: Признание и оценяване относно позиции, отговарящи на критериите да бъдат определени като позиции за хеджиране (в сила от 1 юли 2009);
- КРМСФО 12 Концесионни споразумения за услуги (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 30 март 2009);
- КРМСФО 15 Споразумения за строителство на недвижим имот (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 януари 2010);
- КРМСФО 16 Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна дейност (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 юли 2009);
- КРМСФО 17 Разпределения на непарични активи на собствениците (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 ноември 2009);
- КРМСФО 18 Прехвърляне на активи от клиенти (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 ноември 2009).

Ръководството на Групата не смята да прилага предварително посочените по-горе стандарти и разяснения. По-голямата част от МСФО и КРМСФО изложени по-горе не са приложими за дейността на Групата и няма да окажат съществен ефект върху консолидирания финансов отчет.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1 Обща рамка на финансово отчитане (продължение)

Към датата на издаване на настоящия консолидиран финансов отчет МСФО, приети от ЕС, не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните стандарти, изменения на съществуващи стандарти и разяснения, които все още не са одобрени от ЕС:

- МСФО 9 Финансови инструмент (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Подобрения на МСФО, публикуван през април 2009 (повечето изменения са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2010), свързани предимно с отстраняване на противоречия и изясняване на формулировката в МСФО 2, МСФО 5, МСФО 8, МСС 1, МСС 7, МСС 17, МСС 18, МСС 36, МСС 38, МСС 39, КРМСФО 9, КРМСФО 16;
- Изменения на МСС 24 Оповестяване на свързани лица – опростяване на изискванията за оповестяване за свързани с правителството дружества и изясняване на определението за свързано лице (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2011);
- Изменения на МСФО 1 Прилагане за първи път на МСФО - Допълнителни освобождавания за дружества, прилагащи за първи път МСФО (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2010);
- Изменения на МСФО 2 Плащане на базата на акции - сделки на дружеството с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2010);
- Изменения на КРМСФО 14 МСС 19 - Таван на актива по план с дефинирани доходи, изисквания за минимално финансиране и тяхното взаимодействие – Предплащания по минимални изисквания за финансиране (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2011 година);
- КРМСФО 19 “Погасяване на финансови задължения чрез капиталови инструменти” (в сила за годишни финансови периоди започващи на или след 1 юли 2010).

По-голямата част от МСФО и КРМСФО, изложени по-горе не са приложими за дейността на Групата и няма да окажат съществен ефект върху консолидирания финансов отчет.

Следните изменения на стандартите и разясненията биха могли да окажат съществен ефект върху консолидиран финансов отчет:

- МСФО 9 Финансови инструменти, който въвежда опростен метод за определяне дали един финансов актив се отчита по амортизирана стойност или по справедлива стойност, като заменя различните правила в МСС 39. Методът въведен от МСФО 9, се определя от начина, по който Групата управлява финансовите инструменти (бизнес модела) и договорните парични потоци, свързани с финансовите активи. Новият стандарт изисква използването на единен метод за обезценка, като заменя различните методи определени в МСС 39.

2.2 База за изготвяне

Консолидираният финансов отчет е изготвен в съответствие с принципа на историческата цена, с изключение на определени финансови инструменти и намерената стойност на сградите при прилагане за първи път на МСФО.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.2 База за изготвяне

Този консолидиран финансов отчет е изготвен в съответствие с принципа на текущото начисляване и действащото предприятие.

2.3 Принципи на консолидация

Към 31 декември 2009 Групата се състои от Дружеството-майка и дъщерните дружества изброени в бележка 1.

Дъщерно дружество е дружество, което Дружеството-майка може да контролира чрез определяне на финансовата му и оперативна политика, или по друг начин, в степен която му позволява да извлича икономическа изгода от дейността му. Най-често упражняването на контрол е съпроводено с притежаване на повече от половината от правата на глас в дадено дружество.

Отчетите на дъщерното дружество подлежат на пълна консолидация от момента, в който контролът бъде придобит ефективно от Дружеството-майка и се изключват от консолидирания отчет, когато дружеството престане да бъде контролирано от Дружеството-майка.

Когато е необходимо, са извършени корекции и рекласификации на финансовите данни от индивидуалните отчети на дъщерните дружества с цел уеднаквяване на счетоводните им политики с политиката на Дружеството-майка.

Всички съществени вътрешно-групови салда и вътрешно-групови сделки и произтичащите печалби и загуби са елиминирани в резултат на консолидационните процедури.

Малцинственото участие се определя като частта от резултата от дейността за периода и от нетните активи на дъщерните дружества, отнасящи се до дяловете в участия, които не се притежават пряко или непряко от Дружеството-майка. Малцинственото участие в нетните активи на дъщерните дружества се определя според акционерната структура на дъщерните дружества към датата на баланса. Малцинственото участие в отчета за всеобхватния доход се определя като се вземат под внимание промените в състава на Групата по време на отчетния период.

При придобиването им инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по метода на покупката, който включва идентифициране на придобиващия, определяне цената на придобиване и разпределение на цената на придобиване между придобитите активи и поетите пасиви и условни задължения. Цената на придобиване се определя като съвкупност от справедливата стойност към датата на размяната, на предоставените активи, възникналите или поети задължения и капиталовите инструменти, емитирани от придобиващия, в замяна на контрола над придобивания, както и разходите пряко свързани със сделката. Превишаването на цената на придобиване над дела на придобиващия в нетната справедлива стойност на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобивания, се отчита като репутация. В случай, че цената на придобиване е по-ниска от дела на инвеститора в справедливата стойност на нетните активи на придобитото дружество, разликата се признава директно в отчета за всеобхватния доход.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.3 Принципи на консолидация

Репутацията, възникнала при бизнес комбинации се проверява за обезценка веднъж годишно, или по-често, ако събития или промени в обстоятелствата дават индикации, че тя може да е обезценена.

Предприятия, в които Групата има значително влияние, но не и контрол, са включени в консолидирания финансов отчет по стойността на разходите за тяхното придобиване. Значително влияние е правото на участие във финансовите и оперативни решения на асоциираното предприятие, но не и контрол върху тези решения.

2.4 Функционална валута и валута на представяне

Съгласно българското счетоводно законодателство, Групата води своето счетоводство и изготвя финансови отчети в националната валута на Република България – българския лев, който от 1 януари 1999 е фиксиран към еврото при курс 1.95583 лева = 1 евро. За Групата функционалната валута е националната валута на Република България.

Настоящият консолидиран финансов отчет е представен в хиляди български лева (хил. лв.).

2.5 Операции в чуждестранна валута

Операциите в чуждестранна валута първоначално се отчитат по обменния курс на Българската народна банка (БНБ) в деня на сделката. Валутнокурсовите разлики, възникнали при уреждането на парични позиции или при преизчисляването им по курс, различен от този, при първоначалното им записване, се отчитат като финансови приходи или разходи за периода, през който възникват. Паричните позиции в чуждестранна валута към 31 декември 2009 са включени в този финансов отчет по заключителния обменен курс на БНБ.

2.6 Счетоводни предположения и преценки

Изготвянето на финансов отчет в съответствие с МСФО изисква от ръководството да прави преценки и предположения, които засягат отчетната стойност на активите, пасивите и оповестяването на условните активи и пасиви към датата на финансовия отчет и отчетната стойност на приходите и разходите през отчетния период. Въпреки че тези преценки се основават на най-доброто познаване на ръководството относно настоящите събития и дейности, действителните резултати могат да се различават от тези преценки.

Критичните счетоводни преценки и основни източници на несигурност при извършване на счетоводни преценки са оповестени в бел. 3 по-долу.

2.7 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се признават първоначално по цена на придобиване, която включва покупната цена и преките разходи, включително мита и невъзстановими данъци върху покупката, след приспадане на търговски отстъпки. Имотите, машините и съоръженията се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка, ако има такива.

Разходите, възникнали след въвеждане на дълготрайните активи в експлоатация, като разходи за ремонти и поддръжка, се отчитат в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали, освен ако не увеличават полезния живот на активите.

2. Счетоводна политика (продължение)**2.7 Имоти, машини и съоръжения (продължение)**

Разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения представляват дълготрайни активи в процес на изграждане и се отчитат по себестойност. Тези разходи включват разходите по изграждане на имота и съоръженията и други преки разходи. Разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения не се амортизират, докато съответните активи не се завършат и въведат в експлоатация.

Активите на Групата се амортизират чрез прилагане на линейния метод на амортизация. Ползният живот на основните класове активи към 31 декември 2009 е както следва:

Активи	Полезен живот (години)
Сгради	От 45 г. до 51 г
Машини	От 5 г. до 7 г.
Оборудване	От 5 г. до 7 г.
Стопански инвентар	От 5 г. до 10 г.

Активи, придобити по договор за финансов лизинг се амортизират през периода на техния очакван полезен живот на същата база, както и собствените активи, или когато срокът на лизинговия договор е по-кратък от полезния живот на актива – за срока на съответния лизингов договор, ако няма разумно основание да се счита, че собствеността ще бъде придобита в края на лизинговия срок.

Печалбите или загубите, възникващи при продажба на имоти, машини или съоръжения, се определя като разлика между постъпленията и балансовата стойност на продадените активи, и се признават в отчета за всеобхватния доход.

2.8 Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата представляват земи и сгради собственост на дружество със специална инвестиционна цел, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за продажба на по-високи цени.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи, които касаят придобиването на имотите. Последващите разходи, свързани с инвестиционния имот, който вече е бил признат, се прибавят към балансовата сума на инвестиционния имот, когато е вероятно, че предприятието ще получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената норма на ефективност на съществуващия инвестиционен имот. Всички други последващи разходи се признават като разходи в периода, в който са възникнали.

Последващото оценяване на инвестиционните имоти се извършва като се използва моделът на справедливата стойност, по който се оценява един инвестиционен имот след първоначална оценка по цена на придобиване, като промените в справедливата стойност се признават в отчета за всеобхватния доход.

2.9 Нематериални активи

Софтуерът и лицензиите са главните компоненти, които съставляват нематериалните активи. Нематериалните активи са оценявани първоначално по цена на придобиване. Нематериалните активи се признават, ако в бъдеще е вероятно да се получи икономическата изгода, която е следствие от притежанието на актива, и стойността на актива може да бъде оценена достоверно. След първоначалното признаване, нематериалните активи се оценяват по цена на придобиване минус натрупана амортизация и загуби от обезценка. Нематериалните активи се амортизират за полезния си живот чрез използване на линейния метод.

Полезният живот на основните класове активи към 31 декември 2009 е както следва:

Нематериални активи	Полезен живот (години)
Софтуер	7
Лицензи, патенти, търговски марки и права	17

2.10 Обезценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

На всяка дата на изготвяне на отчета за финансовото състояние Групата извършва преглед на балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи за да определи дали съществуват индикации за настъпила обезценка. Ако съществува такава индикация, се определя възстановимата стойност на актива, за да се определи размера на загубата от обезценка, ако има такава. В случай, че не е възможно да се определи възстановимата стойност на отделния актив, Групата определя възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, към която активът принадлежи.

Нематериални активи с неопределен полезен живот и нематериални активи, които не са на разположение за ползване, се тестват за обезценка ежегодно и също така, когато съществува индикация за обезценка на актива.

Възстановимата стойност е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба и стойността в употреба. При оценяване стойността в употреба, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до настоящата им стойност чрез дисконтова ставка преди данъчно облагане, която отразява настоящата пазарна оценка на стойността на парите и специфичните за актива рискове.

Ако възстановимата стойност на актив (или генерираща парични потоци единица) е по-малка от балансовата му стойност, то последната се намалява до възстановимата му стойност. Загуба от обезценка се признава незабавно за разход, освен ако съответният актив се пренася по преоценена стойност, в който случай загубата от обезценка се счита за намаление на преоценката.

В случай на възстановяване на загубата от обезценка, балансовата стойност на актива (или на единицата, генерираща парични постъпления) се увеличава до променената му възстановима стойност, но така, че намалената балансова стойност да не превишава балансовата стойност, която би била определена при положение, че в предходни периоди не е била признавана загуба от обезценка за дадения актив (генерираща парични потоци единица). Възстановяването на загуба от обезценка се признава веднага като приход, освен ако съответният актив се пренася по преоценена стойност, в който случай възстановяването на обезценка се счита за увеличение на преоценката.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.11 Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирано предприятие е това, върху което „Енемона” АД, пряко или косвено посредством едно или повече дъщерни дружества, упражнява значително влияние, но което не представлява дъщерно предприятие или съвместно контролирано предприятие. Значително влияние представлява правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на асоциираното предприятие, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика.

В настоящия консолидиран финансов отчет Енемона АД отчита инвестиции в асоциирани предприятия по капиталовия подход, т.е. отчита дела на печалбите и загубите на асоциираното дружество.

2.12 Материални запаси

Материалните запаси се състоят от материали и незавършено производство, което представлява незавършено строителство по договор, включващо строителни съоръжения и материали („материали”) и външни услуги, свързани с незавършените етапи от изпълнение на договора.

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от цената на придобиване/себестойността и нетната реализируема стойност. Цената на придобиване включва покупната цена, разходите за преработка, както и други разходи, които възникват във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящето им местоположение и състояние. Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена, намалена с всички разходи за довършване и разходите, които ще възникнат при маркетинга, продажбата и разпространението. Потреблението на материалните запаси се извършва по метода средно-претеглена цена.

При внос на материали се използва обменният курс от датата на издаване на фактурата.

2.13 Доходи на персонала

Съгласно МСС 19 Доходи на персонала, Групата признава задължения за обезщетения при пенсиониране, които се изчисляват от лицензиран актюер на базата на кредитния метод на прогнозните единици (виж бел. 15). Сумата, отчетена в отчета за финансовото състояние, представлява настоящата стойност на дългосрочните задължения на Групата за обезщетения при пенсиониране.

2.14 Лизинг

Даден лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Всеки друг лизинг се класифицира като оперативен лизинг.

Финансов лизинг

В началото на лизинговия договор финансовият лизинг се признава като актив на Групата в размер, който в началото на лизинговия срок е равен на по-ниската стойност от справедливата стойност на наетата собственост и сегашната стойност на минималните лизингови плащания.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.14 Лизинг (продължение)

Съответстващото задължение към лизингодателя се отчита в отчета за финансовото състояние като задължение по финансов лизинг.

Лизинговите плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неизплатеното задължение, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Финансовите разходи се признават директно в отчета за всеобхватния доход.

Оперативен лизинг

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за всеобхватния доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което потребителят ползва изгодите от наетия актив. Условните разходи за наем се признават като разход, в периода, в който възникват.

Когато се получават стимули при договаряне на оперативен лизинг, те се признават като пасив. Общата полза от стимулите се признава като намаление на разходите за наем през срока на лизинга на линейна база, освен ако друга системна база не представя разпределението във времето на ползите за лизингополучателя от използването на лизинговия актив.

2.15 Провизии

Провизии се признават, когато Групата има настоящи задължения (правно или конструктивно) в резултат на минало събитие, има вероятност за погасяване на задължението да е необходим поток, съдържащ икономически ползи, и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Стойността, призната като провизия, е най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на сегашното задължение към датата на отчета за финансовото състояние, като се вземат предвид рисковете и несигурностите около задължението. Когато провизия се измерва с паричните потоци, определени за погасяването на сегашното задължение, то балансовата стойност на провизията представлява настоящата стойност на паричните потоци.

Когато за някои или всички икономически изгоди, свързани с уреждането на задължение, се очаква да бъдат възстановени от трета страна, вземанията се признават за актив, ако е сигурно, че възстановената сума ще се получи и вземанията могат да бъдат измерени надеждно.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.16 Данъци

Дължимите данъци се изчисляват в съответствие с българското законодателство. Данъкът върху печалбата се изчислява на база облагаема печалба, като за целта финансовият резултат се преобразува за определени приходно-разходни позиции (като амортизация, провизии, липси и неустойки и други) в съответствие с българското данъчно законодателство.

Отсрочените данъчни пасиви се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, която към момента на извършване не дава отражение нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (загуба).

Отсрочените данъчни активи се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на приспадане до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни активи. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, която към момента на извършване не дава отражение нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (загуба).

Текущите и отсрочени данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба за периода, освен в случаите, когато тези данъци възникват от сделка или събитие, отчетени за същия или различен период директно в собствения капитал. Текущите и отсрочени данъци се начисляват или приспадат директно от собствения капитал, когато тези данъци се отнасят за позиции, които се начисляват или приспадат в собствения капитал.

2.17 Финансови инструменти

Финансовите инструменти на Групата включват парични средства в брой и в банки, търговски и други вземания, предоставени и получени заеми, търговски и други задължения. Ръководството на Групата счита, че справедливата стойност на финансовите инструменти е близка до балансовата им стойност. Справедлива стойност е тази, за която актив може да бъде разменен или пасив да бъде уреден, между информирани и независими страни в справедлива и непринудителна сделка.

Инвестициите се признават и отписват на датата на търгуване, където покупката или продажбата на инвестиция се осъществява чрез договор, чиито условия изискват доставката на инвестицията в рамките на определения от съответния пазар срок, и първоначално се оценяват по справедлива стойност, нетно от разходите по сделката, с изключение на тези финансови активи, класифицирани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които първоначално се измерват по справедлива стойност.

2.17.1 Финансови активи

Финансовите активи се класифицират в следните специфични категории: „финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата“, „инвестиции, държани до падеж“, „финансови активи на разположение за продажба“ и „заеми и вземания“. Класификацията зависи от типа и целта на финансовите активи и се определя при първоначалното им признаване.

Търговските вземания, заемите и другите вземания, които имат фиксирани или определени плащания, които не се търгуват на активен пазар, се класифицират като „заеми и вземания“.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.17.1 Финансови активи (продължение)

Към 31 декември 2009 и 2008 Групата не притежава „финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата”.

Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по реда на МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия” (бел. 2.11 по-горе).

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват парични средства в брой и по сметки в банки. Групата счита всички високоликвидни финансови инструменти с матуритет 3 месеца или по-малко за парични еквиваленти. За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и еквиваленти включват парични средства и парични еквиваленти, както е описано по-горе.

Заеми и вземания

Заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност чрез метода на ефективната лихва, с изключение на текущите вземания, където признаването на лихвата би било незначително. Предоставените заеми от Групата са представени в баланса в „Други текущи активи” и „Други нетекущи активи”, вземания по финансиране на дейности за енергийна ефективност са представени като „Нетекущи заеми и вземания”, а търговските вземания – в „Търговски и други вземания”.

Търговските и други вземания са представени по тяхната номинална стойност, намалена с евентуална загуба от обезценка. На база на преглед на вземанията към края на годината се извършва преценка за загуби от обезценка и несъбираемост.

Финансови активи, освен такива, отчитани по справедлива стойност чрез печалбата или загубата, се преценяват за наличие на индикации за обезценка към датата на изготвяне на финансовия отчет. Финансов актив се счита за обезценен само тогава, когато съществуват обективни доказателства, че в резултат на едно или повече събития, настъпили след първоначалното му признаване, очакваните парични потоци са намалели.

За определени категории финансови активи, като търговски вземания, активи, за които се преценява, че не се обезценяват индивидуално, са последващо преценявани за обезценка на колективна база. Обективни доказателства за обезценка на портфейл от вземания може да включва минал опит на Дружеството по събиране на плащания, увеличаване броя на закъснелите плащания в портфейла за повече от средния кредитен период от 180 дни, както и наблюдавани промени в националните или местните икономически условия, които са свързани с просрочването на вземанията.

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, стойността на загубата от обезценка е разликата между балансовата стойност на активите и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.17 Финансови инструменти (продължение)

2.17.1 Финансови активи (продължение)

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са тези финансови активи, които не са държани от Групата за търгуване, до падеж и не представляват кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата. Финансовите активи на разположение за продажба представляват придобити компенсаторни инструменти, които се търгуват на Българската Фондова Борса.

С изключение на финансовите активи на разположение за продажба, ако в последващ период стойността на загубата от обезценка намалее и намалението може обективно да се препише на събитие след признаването на обезценката, предходната призната загуба от обезценка се отразява в отчета за всеобхватния доход до степента до която балансовата стойност на инвестицията, в деня в който обезценката се отразява, не превишава стойността, която амортизираната стойност би имала, ако не се признава обезценка.

2.17.2 Емитирани финансови пасиви и капиталови инструменти

Класификация като дългови или капиталови

Дълговите и капиталовите инструменти се класифицират като финансови пасиви или капиталови в съответствие със същността на договорното споразумение.

Капиталови инструменти

Капиталов инструмент е всеки договор, който свидетелства за остатъчен интерес в активите на Групата след приспадане на всичките му пасиви. Капиталовите инструменти се отчитат по получените постъпления, нетно от разходите по емитирането им.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват получени заеми (банкови заеми, облигационни заеми и други заети средства) и търговски и други задължения.

Заемите първоначално се оценяват по справедлива стойност, намалена с направените разходи по извършване на транзакцията. Впоследствие заемите се отчитат по амортизируема стойност, като всяка разлика между дължимите плащания (нетирани с разходите по извършването на транзакциите) и стойността на заема се признава в отчета за всеобхватния доход през периода на заема, като се използва методът на ефективния лихвен процент.

Методът на ефективния лихвен процент представлява метод за определяне на амортизираната стойност на финансов инструмент и за разпределяне на прихода/разхода от него за определен период от време. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични постъпления или плащания (включително всички получени такси и други надбавки или отбивки) за очаквания живот на финансовия инструмент или, когато е подходящо за по-кратък период, до балансовата му стойност.

Заемите се признават като краткосрочни, освен в случаите, при които Групата има безусловното право да отложи плащането на задължението за поне 12 месеца след датата на баланса.

Търговските и други задължения са оценени по стойността, по която се очаква да бъдат погасени в бъдеще.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.18 Приходи и разходи по строителни договори

Групата класифицира като договор за строителство всеки един договор, в който е конкретно договорено изграждането на актив или на съвкупност от активи, които са в тясна взаимна връзка или взаимна зависимост по отношение на тяхното проектиране, технология и функция или тяхната крайна цел или предназначение.

Приходите по договора се измерват по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване възнаграждение. Разходите по договора включват всички преки разходи, които се отнасят към договора. Разходи, непредвидени в договора като административни разходи и разходи за продажба са признати през отчетния период независимо от етапа на завършеност на договора.

Когато резултатът от договор за строителство може да бъде оценен надеждно, приходите и разходите, свързани с договора за строителство се признават в съответствие с етапа на завършеност на дейността по договора към датата на баланса, изчислен като отношение на извършените до момента разходи по договора към очаквания общ размер на разходите по договора. Очакваните загуби по договор за строителство се признават като разход в отчета за всеобхватния доход.

Измененията в строителните работи, изплащането на искове и материални стимули се признават до степенята, до която е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и същите могат да бъдат надеждно оценени.

В случай, че резултатът от договор за строителство не може да бъде оценен надеждно, приходите се разпознават в размера на извършените разходи, свързани с договора, ако те се считат, че могат да бъдат възстановени от клиента.

В периода след 31 декември 2008 до датата на издаване на консолидирания финансов отчет Групата е открила грешка в своята методология относно прилагането на метода на завършеност за отчитане на приходите и разходите по строителни договори съгласно МСС 11 „Строителни договори“. Групата е направила преглед на съществуващите договори към 31 декември 2008, като в резултат на това е направила корекция в отчета за всеобхватния доход през 2008, чрез намаление на незавършеното производство към 31 декември 2008 и намаление на изменението в незавършеното производство в отчета за всеобхватния доход за 2008 в размер на 17,987 хил. лв., и увеличение на приходите от продажби за 2008 в размер на 18,172 хил. лева, увеличение на брутната сума дължима от клиенти по строителни договори към 31 декември 2008 в размер на 15,078 хил. лв. и намаление на брутната сума, дължима на клиенти по строителни договори в размер на 3,094 хил. лв. Ръководството е отчетело ефекта от корекцията изцяло през 2008 като е преизчислило сравнителните данни към и за годината приключваща на 31 декември 2008 (виж също бел. 33), тъй като не разполага с информация за отразяването ѝ в предходни периоди, и набавянето на такава информация не би било практично и ефективно от гледна точка на съществуващата информационна система на Групата.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.19 Други приходи и разходи

Приходите от продажба на продукцията се признават в момента, когато рисковете и изгодите от собствеността върху продукцията са прехвърлени на купувача и разходите във връзка със сделката могат да бъдат надеждно измерени.

Приходите от продажби на стоки и услуги се признават в момента на възникването им, независимо от паричните постъпления и плащания, когато Групата изпълни условията на продажбите и значителните рискове и изгоди, свързани със собствеността върху стоките, са прехвърлени на купувача.

Разходите се признават в отчета за всеобхватния доход, когато възникне намаление на бъдещи икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно. Разходите се признават на базата на пряка връзка между извършените разходи и приходите. Когато икономическите изгоди се очаква да възникват през няколко финансови периоди и връзката им с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават в отчета за всеобхватния доход на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Приходите и разходите за лихви се начисляват на времева база при съблюдаване на дължимата сума по главницата и приложимия/ефективния лихвен процент.

Разходи по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията актив е актив, който непременно изисква значителен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба. Инвестиционния доход от временното инвестиране на средствата от заеми, отпуснати изрично за определен актив намаляват сумата на разходите по заеми за капитализиране.

Извършваните сделки се анализират от Групата с цел да се идентифицира наличие или отсъствие на агентско взаимоотношение. Процесът обхваща обстоятелствата около рисковете и ползите, които се понасят от Групата, при продажбата на стоки или предоставянето на услуги. Когато не е установено агентско взаимоотношение приходите и разходите за сделките извършвани от Групата се представят като брутни суми в отчета за всеобхватния доход.

2.20 Грешки в предходни отчетни периоди

Грешки от предходни периоди са пропуски, неточности или несъответствия в консолидираните финансови отчети на Групата за предходни периоди, възникващи в резултат на пропуснатата или неправилно използвана надеждна информация. Това е информация, която е била налична към момента на одобрение за издаване на индивидуалните финансови отчети или такава, за която се предполага, че е било възможно да бъде получена и използвана при изготвянето и представянето на тези отчети. Грешки от предходни периоди могат да възникнат при признаването, оценяването, представянето или оповестяването на елементи от финансовите отчети. Те се коригират ретроспективно като се преизчислява сравнителната информация или началните салда на активите, пасивите и капитала (в случаите, когато са възникнали през предходни периоди, за които не е представена информация в консолидираните финансови отчети). Корекцията се отразява в първите финансови отчети, одобрени за издаване след откриването им.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2.21 Преиздаване на консолидирания финансов отчет за 2009 година в резултат на представяне на приходи и отчетна стойност на продадена електроенергия

Настоящият финансов отчет включва корекция на грешка, открита след като финансовият отчет за годината, приключваща на 31 декември 2009 е бил издаден на 27 май 2010.

Грешката е свързана с начина на представяне на приходите и разходите на Групата свързани с търговията е електроенергия. Ръководството на Групата е преразгледало становището си за наличие на агентско взаимоотношение в тези сделки и счита, че приходите от продажба на електроенергия и себестойността на продадената електроенергия се представят като брутни суми в отчета за всеобхватния доход. Корекцията няма ефект върху отчетената нетна печалба за 2009 и 2008 година, както и върху собствения капитал на Групата към 31 декември 2009 и 2008.

В резултат на това консолидираният финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2009, издаден на 27 май 2010 е коригиран, като ефектът върху настоящия консолидиран финансов отчет е както следва:

Консолидиран отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември 2009

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Ефект от корекция	Преизчислен
Приходи от продажби	127,998	55,646	183,644
Изменение в запасите от готова продукция и незавършено производство	(2,648)	(3)	(2,651)
Отчетна стойност на продадени стоки	-	(55,643)	(55,643)

Ефектът от преизчисленията върху сравнителната информация за годината, приключваща на 31 декември 2008 е както следва:

Консолидиран отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември 2008

	Годината, приключваща на 31.12.2008	Ефект от корекция	Преизчислен
Приходи от продажби	119,903	23,882	143,785
Изменение в запасите от готова продукция и незавършено производство	(7,109)	(8)	(7,117)
Отчетна стойност на продадени стоки	-	(23,874)	(23,874)

3. Критични счетоводни преценки и основни източници на несигурност при извършване на счетоводни оценки

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки, които се отразяват на отчетените стойности на активите, пасивите и оповестяванията на условните активи и задължения към датата на баланса и върху отчетените стойности на приходите и разходите през отчетния период. Тези преценки се основават на наличната информация към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, като действителните резултати биха могли да се различават от тези преценки.

Както е оповестено в бел. 2.18 признаването на приходи по строителни договори изисква определяне на етап на завършеност на всеки договор за строителство. Този етап се определя на база на наличната информация за общата стойност на подлежащото на получаване възнаграждение и общите разходи по съответния договор. Общата стойност на разходите по договори за строителство зависи от обема и стойността на строителните дейности, които предстои да бъдат извършени, за да се изпълнят ангажиментите на Групата. Обемът и стойността на бъдещите дейности зависят от бъдещи фактори, които могат да се различават от преценките на ръководството.

Други съществени източници на несигурност са преценката на ръководството по отношение на нуждата от обезценка на вземанията и определянето на полезния живот на дълготрайните материални и нематериални активи.

През 2009 в резултат на глобалната финансова и икономическа криза, в българската икономика се наблюдава спад в икономическо развитие, който засяга широк кръг от индустриални сектори. Това води до забележимо влошаване на паричните потоци и намаляване на доходите и в крайна сметка – до съществено влошаване на икономическата среда, в която Групата оперира. В допълнение, нарастват съществено ценовият, пазарният, кредитният, ликвидният, лихвеният, оперативният и другите рискове на които е Групата е изложена. В резултат, нараства несигурността относно способността на клиентите да погасяват задълженията си в съответствие с договорените условия. Поради това, размерът на загубите от обезценка на предоставени лихвени заеми, вземания от клиенти, а също така и стойностите на другите счетоводни приблизителни оценки, в последващи отчетни периоди биха могли съществено да се отличават от определените и отчетени в настоящия консолидиран финансов отчет. Ръководството на Групата прилага необходимите процедури за управление на тези рискове.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. Имоти, машини и съоръжения

	Земя	Сгради	Машини и съоръже- ния	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на дълготрайни активи	Общо
<i>Отчетна стойност</i>							
1 ЯНУАРИ 2008	14,249	14,825	11,479	4,936	4,404	3,270	53,163
Придобити	2,477	63	1,392	7,255	1,446	15,554	28,187
Прехвърлени	1,473	4,643	3,127	1,792	147	(11,182)	-
Отписани	(495)	(249)	(1,591)	(161)	(283)	(13)	(2,792)
31 ДЕКЕМВРИ 2008	17,704	19,282	14,407	13,822	5,714	7,629	78,558
Придобити	2,621	53	1,444	1,871	401	9,663	16,053
Прехвърлени	291	5,173	3,908	80	381	(9,833)	-
Отписани	(258)	(30)	(422)	(3,974)	(851)	-	(5,535)
31 ДЕКЕМВРИ 2009	20,358	24,478	19,337	11,799	5,645	7,459	89,076
<i>Натрупана амортизация</i>							
1 ЯНУАРИ 2008	-	3,218	4,900	1,551	1,766	-	11,435
Разход за амортизация	-	333	1,369	761	462	-	2,925
Отписани	-	(5)	(717)	(73)	(178)	-	(973)
31 ДЕКЕМВРИ 2008	-	3,546	5,552	2,239	2,050	-	13,387
Разход за амортизация	-	552	2,188	1,260	510	-	4,510
Отписани	-	(1)	(197)	(680)	(366)	-	(1,244)
31 ДЕКЕМВРИ 2009	-	4,097	7,543	2,819	2,194	-	16,653
<i>Балансова стойност</i>							
1 януари 2008	14,249	11,607	6,579	3,385	2,638	3,270	41,728
31 декември 2008	17,704	15,736	8,855	11,583	3,664	7,629	65,171
31 декември 2009	20,358	20,381	11,794	8,980	3,451	7,459	72,423

Към 31 декември 2009, 2008 и 2007 машини, съоръжения и оборудване с балансова стойност съответно 9,596 хил. лв., 7,265 хил. лв. и 2,081 хил. лв. са наети по договор за финансов лизинг (виж също бел. 17).

Към 31 декември 2009, 2008 и 2007 дълготрайни материални активи с балансова стойност съответно 22,295 хил. лв., 15,200 хил. лв. и 12,742 хил. лв. са заложени като обезпечение по договори за банков кредит (виж също бел. 16).

5. Инвестиционни имоти

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 31.12.2007
Стойност към началото на годината	742	567	-
Покупки	-	233	567
Преоценка	-	35	-
Продажби	-	(93)	-
Стойност към края на годината	742	742	567

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

5. Инвестиционни имоти (продължение)

Към 31 декември 2009 и 2008 Групата е направила преценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност. Справедливата стойност на имотите е определена от независим лицензиран оценител. Разликата за 2008 в размер на 35 хил. лв. е призната като приход в отчета за всеобхватния доход. През 2009 няма придобиване или продажба на инвестиционни имоти, и няма промяна в справедливата стойност на имотите според доклада на лицензиария оценител.

Инвестиционните имоти на Групата се отдават под наем. Приходите от наеми отчетени през 2009 и 2008 година в отчета за всеобхватния доход са в размер на 91 хил.лв и 47 хил. лв. съответно.

6. Нематериални активи

	Права върху собственост	Програмни продукти	Общо
<i>Отчетна стойност</i>			
1 ЯНУАРИ 2008	2,550	321	2,871
Придобити	82	41	123
31 ДЕКЕМВРИ 2008	2,632	362	2,994
Придобити	30	13	43
Отписани	-	(1)	(1)
31 ДЕКЕМВРИ 2009	2,662	374	3,036
<i>Натрупана амортизация</i>			
1 ЯНУАРИ 2008	592	134	726
Разход за амортизация	108	45	153
31 ДЕКЕМВРИ 2008	700	179	879
Разход за амортизация	108	47	155
Отписани	-	(1)	(1)
31 ДЕКЕМВРИ 2009	808	225	1,033
<i>Балансова стойност</i>			
1 януари 2008	1,958	187	2,145
31 декември 2008	1,932	183	2,115
31 декември 2009	1,854	149	2,003

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

7. Инвестиции в асоциирани предприятия

Инвестициите в асоциирани предприятия към 31 декември 2009, 2008 и 2007 са както следва:

ДРУЖЕСТВО	ДЯЛ			ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ		
	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008
Алфа Енемона ООД	40%	40%	40%	4	4	4
Свиленград-газ АД	30%	30%	-	247	147	-
ОБЩО				251	151	4

В настоящия консолидиран финансов отчет инвестициите в асоциирани предприятия са представени по метода на собствения капитал, отчитайки дела на печалбите и загубите на асоциираните дружества.

Делът на Групата в печалбите на асоциираните дружества са както следва:

Свиленград-газ АД	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008
Общо активи	2,829	1,959	-
Общо пасиви	922	2	-
Нетни активи	1,907	1,957	-
Дял на Дружеството в нетните активи на асоциираното дружество	572	587	-

Свиленград-газ АД	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008	Годината, приключваща на 31.12.2007
Общо приходи	2	-	-
Обща печалба за периода	(51)	(3)	-
Дял на Дружеството в печалбите на асоциираното дружество	(15)	(1)	-

Алфа Енемона ООД	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008
Общо активи	448	293	-
Общо пасиви	81	111	-
Нетни активи	367	182	-
Дял на Дружеството в нетните активи на асоциираното дружество	147	73	-

Алфа Енемона ООД	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008	Годината, приключваща на 31.12.2007
Общо приходи	895	561	-
Обща печалба за периода	340	176	-
Дял на Дружеството в печалбите на асоциираното дружество	136	70	-

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

8. Нетекущи заеми и вземания

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 31.12.2007
Вземания по ЕСКО договори на Групата	5,561	10,899	3,943
Вземания във връзка със секюритизация	15,122	2,122	-
Общо нетекущи вземания	20,683	13,021	3,943

Вземания по ЕСКО договори на Групата представляват вземания по договори за изпълнение на инженеринг с гарантиран резултат (ЕСКО договори), при които дейността по инженеринг се извършва от Групата и е договорено разсрочено плащане.

Вземания във връзка със секюритизация представляват вземания придобити по силата на договори за цесия с дружества извън Групата.

Към 31 декември 2009, 2008 и 2007 нетекущи заеми и вземания в размер на 14,416 хил. лв., 11,790 хил. лв. и 3,943 хил. лв. съответно са заложили като обезпечение по облигационен заем и заем от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) – виж бел. 16.

9. Финансови активи на разположение за продажба

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008
Компенсаторни инструменти	49	1,103	-
Капиталови инвестиции	-	16	16
Общо финансови активи на разположение за продажба	49	1,119	16

Компенсаторните инструменти се търгуват на Българската фондова борса и са представени по справедлива стойност, определена според тяхната пазарна стойност.

10. Репутация

Репутацията е формирана при придобиване на дъщерното дружество ЕМКО АД през 2008 година. Към 31 декември 2009 и 2008 Групата е направила анализ на възстановимата стойност на репутацията и не е установила обезценка.

Размерът на репутацията е определен като разликата между цената на придобиване и придобития дял от нетната справедлива стойност на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобитото дружество.

Справедливата стойност на нетните активи на придобитото дружество към датата на придобиване е определена от лицензиран оценител и е както следва:

	Към датата на придобиване
Парични средства	683
Материални запаси	1,289
Други текущи активи	874
Нетекущи активи	226
Задължения	(2,093)
Нетни активи	979

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

10. Репутация (продължение)

Репутацията при бизнес комбинацията е определена както следва:

	Към датата на придобиване
Цена на придобиване	4,073
Дял на Групата в нетните активи (67.42%)	660
Репутация	<u>3,413</u>

Нетният паричен поток от придобиването на ЕМКО АД е както следва:

	Към датата на придобиване
Цена на придобиване	4,073
Минус придобити парични средства и парични еквиваленти	(683)
Парични потоци за придобиване на инвестиции в дъщерно дружество, нетно от парични средства на придобитото дружество	<u>3,390</u>

11. Други нетекущи и други текущи активи

Другите текущи и нетекущи активи към 31 декември 2009, 2008 и 2007 са както следва:

<i>Нетекущи активи</i>	Към	Към	Към
	31.12.2009	31.12.2008	01.01.2008
Предоставени заеми на свързани лица	-	2,219	726
Предоставени заеми на несвързани лица	2,870	270	740
Предоставени заеми на служители	2,183	3,218	1,477
Други активи	34	16	
Общо нетекущи активи	<u>5,087</u>	<u>5,723</u>	<u>2,943</u>
<i>Текущи активи</i>			
Предоставени заеми на свързани лица	391	1,105	-
Предоставени заеми на несвързани лица	7,555	2,715	674
Други	46	52	-
Общо текущи активи	<u>7,992</u>	<u>3,872</u>	<u>674</u>

Предоставените заеми на свързани лица, несвързани лица и служители са необезпечени, с лихвен процент от 6% до 10%.

12. Материални запаси

	Към	Към	Към
	31.12.2009	31.12.2008 (преизчислен)	01.01.2008
Материали	17,617	21,759	13,247
Готова продукция	299	223	166
Стоки	15	10	4
Незавършено производство	2,784	5,513	12,685
ОБЩО	<u>20,715</u>	<u>27,505</u>	<u>26,102</u>

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

12. Материални запаси (продължение)

Към 31 декември 2009 материални запаси с отчетна стойност 5,498 хил. лв са заложиени като обезпечение по кредит (виж също бел. 16). Към 31 декември 2008 и 2007 незавършено производство и материални запаси в размер на 1,147 хил. лв. и 39 хил. лв. съответно са заложиени като обезпечение по договори за кредит (виж също бел. 16).

Както е оповестено в бел.2.18, във връзка с коригиране на грешка в методологията за отчитане на приходите и разходите по строителни договори, през 2008 Групата е отчела намаление на незавършеното производство и намаление на изменението в незавършеното производство в отчета за всеобхватния доход за 2008 в размер на 17,987 хил. лв. Ръководството е отчело ефекта от корекцията изцяло през 2008, тъй като не разполага с информация за отразяването ѝ в предходни периоди, и набавянето на такава информация не би било практически и ефективно от гледна точка на съществуващата информационна система на Дружеството-майка.

13. Търговски и други вземания

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008 (преизчислен)	Към 01.01.2008 (преизчислен)
Вземания от клиенти	26,027	20,702	8,341
Удръжки	4,343	2,551	2,159
Вземания от свързани лица	-	2,072	2,276
Авансови плащания на доставчици	4,336	4,780	2,812
Предоставени аванси на служители	32	104	23
Други вземания	6,145	5,183	6,312
ОБЩО ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	40,883	35,392	21,923
Обезценка на вземания от клиенти	(649)	(874)	(442)
ОБЩО ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ, НЕТНО	40,234	34,518	21,481

Към 31 декември 2009, търговски и други вземания в размер на 36,720 хил. лв. са заложиени като обезпечение по договори за кредити. Към 31 декември 2008 и 2007 вземания от клиенти в размер на 28,751 хил. лв. и 451 хил. лв. са заложиени като обезпечение по договори за кредити (виж бел.16).

Движението на провизията за обезценка на трудносьбираеми вземания е представена по-долу:

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008
Салдо в началото на годината	874	442	200
Призната загуба от обезценка на вземанията	175	432	242
Възстановена през периода	(394)	-	-
Реинтегрирана загуба от обезценка	(6)	-	-
Салдо в края на годината	649	874	442

При определяне на възстановимостта на вземанията Групата отчита промяната в кредитния риск на търговските и други вземания от датата на възникване до края на отчетния период.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

13. Търговски и други вземания (продължение)

Вземанията, които са просрочени по-малко от 1 година не се считат за обезпечени, поради естеството на оперативния цикъл на Групата. Търговските и други вземания включват вземания, които са просрочени повече от 1 година, но ръководството счита, че те са възстановими, тъй като не е налице влошаване на кредитното състояние на клиентите. Вземанията от клиенти, които са просрочени, но необезпечени е както следва:

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008
1 - 1.5 години	2,081	194
1.5 – 2 години	155	19
Над 2 години	131	80
Общо	<u>2,367</u>	<u>293</u>

Вземанията от клиенти, които са просрочени, но необезпечени не са обезпечени и Групата няма законови права за нетиране на тези вземания със свои задължения към съответните контрагенти.

Възрастовият анализ на обезпечените вземания от клиенти към 31 декември 2009 и 2008 е както следва:

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008
Под 1 година	1,469	962
1 - 1.5 години	706	619
1.5 – 2 години	357	295
Над 2 години	1,287	642
Общо	<u>3,819</u>	<u>2,518</u>

14. Парични средства

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008 (преизчислен)	Към 01.01.2008
Парични средства в банки	19,460	18,570	26,416
Блокирани парични средства в банка	1,174	-	-
Парични средства в брой	2,745	3,747	6,690
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В БРОЙ И В БАНКИ	<u>23,379</u>	<u>22,317</u>	<u>33,106</u>

Към 31 декември 2009 блокираните парични средства на Групата представляват суми, постъпили по набирателна сметка във връзка с издаване на варианти (виж също бел. 15). За целите на отчета на паричния поток блокираните парични средства не са включени в паричните средства към 31 декември 2009 и 2008.

Парични средства в банка в размер на 7,945 хил. лв. към 31 декември 2009 са заложили като обезпечение по договори за банкови гаранции и заеми (към 31 декември 2008: 2,015 хил. лв. и към 31 декември 2007 в размер на 66 хил. лв.).

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

15. Емитиран капитал и резерви

Регистрираният основен капитал включва:

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008
Брой акции	11,933,600	11,933,600	11,933,600
Номинал на една акция в лева	1	1	1
ОСНОВЕН КАПИТАЛ (хил. лв.)	11,934	11,934	11,934
Премии от издаване на акции	31,600	31,600	31,600
Директни разходи по издаване на акции	(763)	(763)	(763)
Премии от издаване на акции нетно от директни разходи	30,837	30,837	30,837
ЕМИТИРАН КАПИТАЛ (хил. лв.)	42,771	42,771	42,771

Структурата на акционерния капитал е както следва:

	Към 31.12.2009	%
Брой обикновени акции		
Диячко Прокопиев Прокопиев	6,952,533	58,26%
Други акционери	4,981,067	41,74%
ОБЩИ АКЦИИ В АКЦИОНЕРНИЯ КАПИТАЛ	11,933,600	100%

Акционерният капитал е напълно внесен към 31 декември 2009, 2008 и 2007. Акционерният капитал на Дружеството-майка включва непарична вноска под формата на права върху собственост върху три комбинирани марки, чиято справедлива стойност е определена на 1,400 хил. лв. чрез независим оценителски доклад. Правата върху собственост са представени като нематериални активи (виж бел. 6 по-горе).

Енемона АД е регистрирано като публично дружество и акциите ѝ, както и двете емисии облигационни заеми (виж бел. 16 по-долу) се търгуват на Българска фондова борса.

Премии от издаване на акции към 31 декември 2009, 2008 и 2007 включват премии от емитиране на основен капитал в размер на 2 млн. броя акции през 2007 година, при който акционерите са заплатили по 16.8 лева на акция при емитирането на капитала.

Резервите на Групата представляват законови резерви и са формирани чрез решения на акционерите. Законовите резерви могат да се използват за покриване на натрупани загуби или за увеличение на капитала.

През ноември 2009 Дружеството публикува информация за началото на публично предлагане на 5,966,800 броя варианти, с емисионна стойност 0.17 лв. и обща емисионна стойност 1,014 хил. лв. Всеки вариант от емисията дава право на притежателя си да запише една акция при бъдещо увеличение на капитала на Дружеството срещу заплащане на емисионна стойност на новите акции, в размер на 18.50 лв., за една новоиздадена акция. Правото може да се упражни в 6-годишен срок. Както е оповестено в бел. 14 по-горе към 31 декември 2009 година набраните парични средства по набирателната сметка на Дружеството-майка са в размер на 1,014 хил. лв. Тази сума, нетно от разходите по емисията, е представена като други резерви в консолидирания отчет за промените в собствения капитал на Групата към 31 декември 2009.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

16. Заеми

Заемите, получени от Групата към 31 декември 2009, 2008 и 2007 са както следва:

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008 (преизчислен)	Към 01.01.2008 (преизчислен)
Облигационни заеми	15,201	19,102	20,102
Заеми от финансови институции	52,961	46,273	15,872
Заеми от несвързани лица	4,163	-	-
ОБЩО	72,325	65,375	35,974

Облигационни заеми

Издадените облигационни заеми към 31 декември 2009, 2008 и 2007 са както следва:

ISIN Код	Издадени дългови ценни книжа	Падеж	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008
BG2100008056	Облигации с фиксирана лихва, в лева, обезпечени със застраховки финансов риск	2010	500	1,500	2,500
BG2100021067	Необезпечени облигации с плаваща лихва, в евро	2011	8,801	11,735	11,735
BG2100041065	Облигации с фиксирана лихва, в евро, обезпечени със залог на вземания	2011	5,900	5,867	5,867
ОБЩО ОБЛИГАЦИОННИ ЗАЕМИ			15,201	19,102	20,102

Към 31 декември 2009 всички издадени облигации са неконвертируеми и са регистрирани за търговия на Българската фондова борса. Основните параметри по издадените облигационни заеми са както следва:

ISIN Код	Номинал	Лихвен процент	Изплащане на лихвата
BG2100008056	2,500 хил. лв.	9.25%	6-месечно
BG2100021067	6,000 хил. евро.	6-месечен EURIBOR + 4.75%	6-месечно
BG2100041065	3,000 хил. евро	7.625%	6-месечно

Изплащането на главницата по първия облигационен заем е на 5 равни вноски в размер на 500 хил. лв. всяка на 20.05.2008, 20.11.2008, 20.05.2009, 20.11.2009 и 20.05.2010. Изплащането на главницата по втория облигационен заем е на 4 равни вноски в размер на 1,500 хил. евро всяка на 29.12.2009, 29.06.2010, 29.12.2010 и 29.06.2011. Изплащането на главницата по третия облигационен заем е на 4 равни вноски с размер на 750 хил. евро всяка на 27.05.2010, 27.11.2010, 27.05.2011, 27.11.2011.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

16. Заеми (продължение)

Заеми от финансови институции

Получените от Дружеството заеми от финансови институции към 31 декември 2009, 2008 и 2007 са както следва:

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008
Инвестиционни кредити – Банка ДСК	9,173	7,295	12,591
Кредитни линии – Уникредит Булбанк	11,207	10,405	953
Инвестиционни кредит – Уникредит Булбанк	6,247	4,475	-
Овърдрафт – Уникредит Булбанк	422	2,579	-
Инвестиционни кредити – ОББ	3,513	5,283	-
Овърдрафт ОББ	6,413	3,680	1,045
Кредитна линия – Ситибанк клон София	-	3,347	-
Кредитна линия – Токуда банк	954	-	-
Кредитна линия – ING банк	500	-	-
Инвестиционни кредити – „Фонд енергийна ефективност”	466	779	1,092
Инвестиционен заем от Европейска банка за възстановяване и развитие (ЕБВР)	9,891	5,776	-
Други	4,175	2,654	191
ОБЩО БАНКОВИ ЗАЕМИ	52,961	46,273	15,872

Основните параметри по получените банкови заеми са следните:

Кредитите от Банка ДСК са отпуснати за финансиране на проекти на Групата по енергийна ефективност. Лимитът по кредитите е 8,050 хил. евро като към 31 декември 2009 Групата е усвоила 9,173 хил. лв. (2008: 7,295 хил.лв.) Като обезпечение по кредитите от Банка ДСК Енемона АД е издала запис на заповед, залог на бъдещи вземания от клиенти по финансираните проекти, и залог на имоти, машини и съоръжения, застраховка финансов риск. Договорите за кредит са с падежи през 2010 и 2014.

Към 31 декември 2009 Групата е усвоила 11,207 хил. лв. по три кредитни линии, договорени с Уникредит Булбанк (2008: 10,405 хил.лв.). Лимитът по кредитните линии е общо в размер на 9,511 хил. евро. Като обезпечение по кредитите от Уникредит Булбанк Групата е учредила ипотeka върху земя и сгради и залог на настоящи и бъдещи вземания от клиент. Падежът по кредитните линии е 31 август 2010.

Инвестиционния кредит от Уникредит Булбанк в размер на 6,247 хил. лв. към 31 декември 2009 е отпуснат за финансиране изграждането и пускането в експлоатация на виртуален газопровод и е с падеж октомври 2016. Кредитът е обезпечен с ипотeka върху земя и изградените върху нея станции за компресиране и декомпресиране на природен газ, залог на оборудване, залог върху настоящи и бъдещи вземания по проекта, залог върху парични средства.

Овърдрафт заемите от Уникредит Булбанк са два с лимит 3,000 хил. лв. и 200 хил. евро съответно с падеж 2010. Заемите са отпуснати за оборотни средства и са обезпечени със залог на вземания и производствено оборудване. Към 31 декември 2009 и 2008 са усвоени средства в размер на 422 хил.лв. и 2,579 хил. лв. съответно.

16. Заеми (продължение)

Овърдрафт заемите отпуснати от ОББ са два с лимит съответно 1,690 хил. евро и 400 хил. лв. и са с падеж 2009 и 2010 съответно. Към 31 декември 2009, 2008 и 2007 е усвоена обща сума в размер на 6,413 хил. лв. 3,680 хил. лв., 1,045 хил. лв. Като обезпечение по овърдрафт заемите Групата е учредила ипотека върху земи и сгради.

По договор за кредитна линия със Ситибанк клон – София към 31 декември 2009 Групата няма усвоени суми (2008: 3,347 хил.лв.). Лимитът по кредитната линия е 9,429 хил. евро. Падежът по кредитната линия е 30 септември 2011.

През 2009 Групата е получила револвиращ кредит от ING Bank с лимит 4,000 хил. лв., от който към 31 декември 2009 са усвоени 500 хил. лв. под формата на овърдрафт. Като обезпечение е учреден залог върху настоящи и бъдещи вземания от клиенти, ипотека върху имот, собственост на Групата и е издадена запис на заповед в полза на банката. Падежът на револвиращия кредит е 30 ноември 2010.

Групата е получила кредитна линия от Токуда банк с лимит от 2,000 хил. лв. Към 31 декември 2009 усвоената част от главницата е в размер на 954 хил. лв. Като обезпечение е учреден залог на бъдещи вземания и е издадена запис на заповед в полза на банката. Кредитната линия е с падеж май 2010.

Инвестиционните кредити от ОББ са отпуснати за покупка на поземлени имоти и са в размер на 3,513 хил. лв. към 31 декември 2009. Кредитите са обезпечени с ипотека на имоти, класифицирана като дълготрайни материални активи на Групата и са с падеж 31 декември 2011.

Във връзка с издаване на банкови гаранции, Групата е получила кредитно улеснение от БНП Париба – клон София в размер на 2,000 хил. евро. Като обезпечение са учредени залози върху настоящи и бъдещи вземания от клиент с максимален размер от 2,000 хил. евро, залог на стоки и материали в оборот с неснижаем остатък от 2,000 хил. евро. и е подписана запис на заповед в полза на банката. Към 31 декември 2009 и 2008 Групата няма задължения по заеми във връзка с кредитното улеснение (виж бел. 34).

Лихвените проценти по банкови заеми са плаващи, на базата на EURIBOR и SOFIBOR с надбавка от 2.5% до 3.75%. Като обезпечение е учреден е залог върху настоящи и бъдещи всемания от клиенти и е издадена запис на заповед в полза на банката.

Групата е получила инвестиционни кредити от Фонд за енергийна ефективност за финансиране на проекти на Групата по енергийна ефективност. Към 31 декември 2009 усвоената сума е 466 хил. лв. (2008: 779 хил.лв.). Като обезпечение е сключена застраховка финансов риск и е издадена запис на заповед в полза на банката.

По силата на сключен договор за заем от 21 декември 2007 с Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) на обща стойност 7 млн. евро през юли 2008 и юли 2009 Групата получава средства съответно по първия транш в размер на 3 млн. евро и по втория транш в размер на 2,335 хил. евро, за финансиране на завършени проекти за енергийна ефективност с гарантиран резултат (ЕСКО договори). Оставащата част от средствата по договора за заем от втория транш с разрешен размер от 4 млн. евро ще бъде изплатена на два пъти до средата на 2010. Към 31 декември 2009 балансовата стойност на задълженията по този заем е 9,891 хил. лв. (2008: 5,776 хил.лв, 2007: 0 хил.лв.). През 2009 година годишният лихвен процент е фиксиран както следва: за първия транш – 6.45%, за втория транш – 6.5%. Падежът на заема е на 4 март 2015.

16. Заеми (продължение)

Съгласно условията на облигационните заеми и банковите заеми, Групата следва да отговаря на редица оперативни и финансови изисквания. Към 31 декември 2009 и 2008 Групата не отговаря на изискванията описани по-долу.

Изисквания на облигационни заеми

Към 31 декември 2008 Дружеството-майка не отговаря на едно от тези изисквания във връзка с първия облигационен заем с амортизирана стойност в размер на 1,500 хил. лв. към 31 декември 2008, а именно не е спазено изискването за поддържане на коефициент „покритие на разходите за лихви“ (съотношение между финансовия резултат преди данъци и лихви към разходите за лихви за периода) от минимум 4.18.

Към 31 декември 2008 този коефициент е 4.12, което представлява нарушение на задължението по облигационната емисия и дава право на довереника на облигационерите да свика общо събрание на облигационерите за обсъждане на конкретни мерки. През 2009 Енемона АД е изплатила дължимите вноски по тази облигационна емисия в размер на 1,000 хил. лв.

Изисквания на заем от ЕБВР

Съгласно условията по договора с ЕБВР, Групата трябва да спазва максимално съотношение на просрочените вземания по ЕСКО договори за повече от 60 дни към общата сума на вземанията да не превишава 5%. При просрочване на една или повече месечни вноски, като просрочено е оповестено цялото вземане от съответния длъжник. Вземанията по ЕСКО договори са класифицирани и представени в настоящия консолидиран финансов отчет като текущи и нетекущи заеми и вземания.

Към 31 декември 2009 няма просрочени вземания по ЕСКО договори. В края на месец декември 2009 Групата е сключила единадесет договори за поръчителство с търговски контрагент. Съгласно тези договори контрагентът се конституира като солидарен длъжник със съответния клиент за част от неговите задължения и изплаща просрочените вноски от тези клиенти в размер на 460 хил.лв. към датата на сключване на договорите за поръчителство. Поръчителят се съгласява да гарантира изплащането на вземания с балансова стойност в размер на 2,656 хил. лв. към 31 декември 2009, представляващи предимно падежиращите вноски по тези договори през 2010. В допълнение на това справедлива стойност на вземанията, определена от независимия оценител, по които има сключени договори за поръчителство е с 409 хил. лв. по-ниска от балансовата им стойност.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

16. Заеми (продължение)

Следната таблица представлява възрастов анализ на просрочените вземания към датата на сключване на договорите за поръчителство през декември 2009, които са изплатени от поръчителя:

	Балансова стойност на вземанията, закупени от Енемона	Балансова стойност на други вземанията	Просрочени вноски от клиенти, изплатени от поръчителя
Вземания с просрочие до 60 дни	-	1,419	66
Вземания с просрочие до от 60 до 180 дни	673	-	52
Вземания с просрочие до от 180 до 360 дни	-	-	-
Вземания с просрочие над 360 дни	-	563	342
Общо	<u>673</u>	<u>1,982</u>	<u>460</u>

Към 31 декември 2008 Групата не е спазила изискването за максимално съотношение на просрочените вземания по ЕСКО договори за повече от 60 дни към общата сума на вземанията от 5%. Балансовата стойност на просрочените вземания и общо вземанията на Групата по ЕСКО договори, обект на изискването на ЕБВР са както следва:

	Просрочени вземания	Общо вземания	Съотношение (%)
Вземания, финансирани със средства от заема от ЕБВР	652	6,644	10
Вземания, финансирани със средства от други източници	928	3,194	29
Общо вземания, закупени от Енемона АД	<u>1,580</u>	<u>9,838</u>	<u>16</u>

Към 31 декември 2008 съотношенията, представени по-горе надвишават максималния допустим размер, което представлява нарушение на условията по договора.

В допълнение на условията, описани по-горе, към 31 декември 2009 и 2008 Групата е нарушила изискването на заема от ЕБВР за поддържане на съотношение на парични потоци на разположение за обслужване на задължения към сумата на следващото дължимо плащане на главници и лихви по заема от минимум 1.2. Към 31 декември 2009 това съотношение е 0.8%, а към 31 декември 2008 паричните потоци на разположение за обслужване на задължения са отрицателни.

Съгласно клаузите на договора, нарушението на изискване по заема може да доведе до промяна на заема като изискуем при поискване от кредитора или до еднократна предсрочна изискуемост на цялото задължение, като тази възможност е предвидена да бъде изразена от ЕБВР писмено. Към датата на издаване на настоящия консолидиран финансов отчет няма писмено или друго становище от ЕБВР относно последиците от неспазването на това условие, или неговото пренебрегване от страна на кредитора.

Ръководството на Групата счита, че рискът за предсрочна изискуемост на облигационните и банкови заеми, по които са допуснати нарушения на финансовите изисквания на кредиторите е малък.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всячки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

16. Заеми (продължение)

В настоящия консолидиран финансов отчет общото салдо на заема от ЕБВР към 31 декември 2009 и 2008 е класифицирано като текущо.

Заеми от несвързани лица

Заемите от несвързани лица към 31 декември 2009 представляват необезпечни заеми от Енергомонтаж АЕК АД, Изолко ООД, Енида Инженеринг АД и други търговски контрагенти в размер съответно на 1,948 хил.лв., 600 хил.лв., 780 хил.лв. и 835 хил.лв. Заемите са с лихвени проценти съответно 10% и 12% и падеж през 2010 като срока за издължаване може да бъде продължен с 1 месец.

Срок за издължаване на заемите

Получените заеми от Групата по договорен срок на издължаване са както следва:

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008 (преизчислен)	Към 01.01.2008 (преизчислен)
До една година	60,338	41,065	19,942
Над една година	11,987	24,310	16,032
ОБЩО ЗАЕМИ	72,325	65,375	35,974

17. Финансов лизинг

Част от дълготрайните материални активи са наети по договор за финансов лизинг. Средният срок на договорите е три години. Средният ефективен лихвен процент по договорите за финансов лизинг е 7%. Справедливата стойност на лизинговите задължения на Дружеството е близка до отчетната им стойност.

	Минимални лизингови плащания			Настояща стойност на минималните лизингови плащания		
	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008
Задължения по финансов лизинг с падеж:						
До 1 година	2,665	4,279	1,105	2,491	3,999	1,033
Между 2 и 5 години	5,692	6,450	1,090	4,994	5,658	956
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	8,357	10,729	2,195	7,485	9,657	1,989
Намалени с: бъдещи финансови такси	(872)	(1,072)	(206)	-	-	-
НАСТОЯЩА СТОЙНОСТ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА	7,485	9,657	1,989	7,485	9,657	1,989

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

17. Финансов лизинг (продължение)

Балансовата стойност на активите (машини, съоръжения и оборудване), придобити чрез финансов лизинг към 31 декември 2009, 2008 и 2007 е съответно 9,596 хил.лв., 7,265 хил. лв. и 2,081 хил. лв.

18. Дългосрочни доходи на персонала

Съгласно изискванията на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в двукратен размер на брутното месечно трудово възнаграждение. В случай, че работникът или служителят е работил в Групата през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на 6 брутни месечни заплати. Към 31 декември 2009 и 2008 Групата е начислила съответно 278 хил. лв. и 117 хил. лв. провизии по дългосрочни доходи на персонала, като за определянето на размера на провизията е използван лицензиран актюер.

Основните предположения, които са използвани от лицензирания актюер при определянето на настоящата стойност на задълженията се основават на следните допускания:

- Демографски допускания
- Таблица за смъртност
- Таблица за инвалидизиране
- Вероятност за оттегляне
- Финансови допускания
- Ръст на заплатите
- Процент на дисконтиране – поради дългосрочния характер на задължението е приложена 6 % годишна норма на дисконтиране

19. Търговски и други задължения

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008 (преизчислен)	Към 01.01.2008
Задължения към доставчици	19,463	11,450	6,546
Задължения към свързани лица	-	173	306
Задължения към персонала	1,667	2,248	602
Задължения към осигурителни организации	609	454	224
Задължения по ДДС	1,374	2,786	287
Други задължения	4,557	2,631	3,796
ОБЩО	27,670	19,742	11,761

20. Начислени задължения

Провизиите представляват начисления за неизползвани отпуски в размер на 634 хил.лв., 287 хил. лв. и 261 хил. лв. съответно към 31 декември 2009, 2008 и 2007.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

21. Приходи от продажби

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008 (преизчислен)
Приходи от строителни договори	109,478	106,215
Приходи от продажба на селскостопанска продукция	2,952	2,350
Приходи от продажба на пиво	6,456	6,574
Приходи от продажба на електроенергия	62,116	28,052
Приходи от услуги	2,642	594
ОБЩО ПРИХОДИ	183,644	143,785

Както е оповестено в бел. 2.18, във връзка с коригиране на грешка в методологията за отчитане на приходите и разходите по строителни договори, през 2008 Групата е отчетела приходи в отчета за всеобхватния доход за 2008 в размер на 18,172 хил. лв. Тази корекция включва ефекта от изчисление на приходите по строителни договори съгласно МСС 11 към 31 декември 2008. Ръководството е отчетело ефекта от корекцията изцяло през 2008, тъй като не разполага с информация за отразяването ѝ в предходни периоди, и набавянето на такава информация не би било практически и ефективно от гледна точка на съществуващата информационна система на Групата.

Информация за строителните договори, по които се работи към датата на отчета за финансовото състояние е представена по-долу:

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008
Възникнали разходи по договора и признати печалби (намалени с признати загуби) до момента	163,380	63,035	12,869
Минус: Междинни плащания	(145,559)	(56,633)	(18,321)
	<u>17,821</u>	<u>6,402</u>	<u>(5,452)</u>
Брутните суми, представени в баланса се състоят от:			
Брутна сума, дължима от клиенти по строителни договори	33,745	15,911	-
Брутна сума, дължима на клиенти по строителни договори	(15,924)	(9,509)	(5,452)
	<u>17,821</u>	<u>6,402</u>	<u>(5,452)</u>

Удръжките, държани от клиенти във връзка със строителни договори, са в размер на 4,553 хил.лв. и 2,551 хил. лв. съответно към 31 декември 2009 и 2008. Авансите, получени от клиенти във връзка със строителни договори са в размер на 14,180 хил.лв. и 9,509 хил. лв., съответно към 31 декември 2009 и 2008.

22. Финансови приходи

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008 (преизчислен)
Приходи от лихви	2,726	1,740
Приходи от валутни операции	24	768
Други финансови приходи	1,318	513
ОБЩО	4,068	3,021

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

23. Използвани материали и консумативи и Отчетна стойност на продадени стоки

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Отчетна стойност на продадени стоки	55,643	23,874
Разходи за материали		
Материали за строителна дейност	19,629	22,810
Материали, използвани за земеделска дейност	991	1,631
Материали за производство на бира	1,931	1,525
Разходи за инструменти	1,195	1,668
Консумирана електроенергия	354	695
Горива	1,073	981
Резервни части	141	1,031
Офис консумативи	129	169
Други	137	451
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ	25,580	30,961

Отчетната стойност на продадените стоки съответно в размер на 55,643 хил. лв. и 23,874 хил. лв. за годината, приключваща на 31 декември 2009 и за годината приключваща на 31 декември 2008 представлява себестойност на продадена електроенергия от Групата на трети лица.

24. Разходи за услуги

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
По строителни договори с подизпълнители	28,883	26,200
Услуги с механизация	808	1,548
Транспорт	1,211	1,418
Правни, консултантски и посреднически услуги	402	1,644
Застраховки	1,233	699
Реклама	273	1,161
Телекомуникационни услуги	285	434
Наеми	2,073	2,164
Други услуги	5,883	6,234
ОБЩО	41,051	41,502

25. Разходи за персонала

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Възнаграждения	30,776	14,699
Социални и здравни осигуровки	3,740	2,733
ОБЩО	34,516	17,432

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

26. Други разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008 (преизчислен)
Командировъчни	1,308	3,263
Ваучери за храна	1,329	834
Разходи за еднократни данъци и такси	274	231
Обезценка на вземания	-	388
Брак на дълготрайни активи	149	89
Други	1,037	902
ОБЩО	4,097	5,707

27. Други печалби, нетно

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Постъпления от продажби на дълготрайни активи	158	-
Балансова стойност на продадени и отписани дълготрайни активи	(130)	-
Печалба от продажби на дълготрайни активи	28	-
Постъпления от продажби на материали	1,766	-
Балансова стойност на продадени материали	(1,603)	-
Печалба от продажби на материали	163	-
Приходи от наем	1,207	618
Приходи от финансиране	1,022	801
Отписани задължения	146	92
Приходи от консултантски услуги	76	2,067
Други	5	-
ОБЩО ДРУГИ ПЕЧАЛБИ, НЕТНО	2,647	3,578

28. Финансови разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Разходи за лихви	5,040	5,020
Загуба от курсови разлики	85	657
Други финансови разходи	35	135
ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	5,160	5,812

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

29. Данъци

Отсрочените данъци са следните:

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008
Отсрочени данъчни активи			
Обезценка на вземания	53	99	44
Провизии	68	38	25
ОБЩО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ	121	137	69
Отсрочени данъчни пасиви			
Дълготрайни активи	1,960	1,839	1,665
ОБЩО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ	1,960	1,839	1,665
ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ, НЕТНО	1,839	1,702	1,596

Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2009, 2008 и 2007 са изчислени като е използвана данъчна ставка в размер на 10%, определена съгласно изменението на Закона за корпоративното подоходно облагане и приложима за периодите на реализиране на временните разлики.

Отсрочените данъчни активи и пасиви, признати в собствения капитал за годината, са както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Отсрочен данък признат в собствения капитал	(1)	(16)
ОБЩО ОТСРОЧЕН ДАНЪК ПРИЗНАТ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	(1)	(16)

Разходите за данък върху печалбата за годината, приключваща на 31 декември 2009 и 2008 са както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008 (преизчислен)
Текущ разход за данък печалба	1,634	1,557
Отсрочен данък във връзка с възникване и обратно проявление на временни разлики	137	122
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	1,771	1,679

Изчисленията за ефективния данъчен процент са представени в следната таблица:

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008 (преизчислен)
Печалба преди данъчно облагане	16,996	14,901
Приложима данъчна ставка	10%	10%
Данък по приложима данъчна ставка	1,700	1,490
Данъчен ефект на неподлежащите на приспадане и на облагане позиции	71	189
РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	1,771	1,679
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	10%	11%

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

30. Доход на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите на Дружеството-майка, на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода.

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008
Дял от нетната печалба за акционерите на Дружеството-майка	14,816,000	12,640,000
Среднопретеглен брой на обикновени акции	11,933,600	11,933,600
Доходи на акция (в лева)	1.24	1.06

Доходите на акция с намалена стойност са равни на основните доходи на акция, поради факта, че не съществуват обикновени акции с намалена стойност.

31. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата, с които има реализирани сделки през 2009, 2008 и 2007 са както следва:

СВЪРЗАНО ЛИЦЕ	ОПИСАНИЕ НА ВИДА НА ВЗАИМООТНОШЕНИЕТО
„Алфа Енемона“ ООД	Асоциирано дружество
„Свиленград-газ“ АД	Асоциирано дружество
"Ескона консулт" ООД	Дружество под общ контрол към 31 декември 2008 и 2007
"СИП" ООД	Дружество под общ контрол към 31 декември 2008 и 2007
"Ардиа" ООД	Дружество под общ контрол към 31 декември 2008 и 2007
"Синерджи 2003" ДЗЗД	Дружество под общ контрол към 31 декември 2008 и 2007
"Яйца и птици" АД	Дружество под общ контрол към 31 декември 2008 и 2007
"Енида инженеринг" АД	Дружество под общ контрол към 31 декември 2008 и 2007
"Геолинг" ООД	Дружество под общ контрол към 31 декември 2008 и 2007
"Дател" СД	Дружество под общ контрол към 31 декември 2008 и 2007
ДЗЗД "Месембрия"	Дружество под общ контрол към 31 декември 2008 и 2007
"Прометекс" ООД	Дружество под общ контрол към 31 декември 2008 и 2007
„Глобал Кепитъл“ ООД	Дружество под общ контрол
„Джи Ойл Експерт“ ЕООД	Дружество под общ контрол
„Еко Инвест Холдинг“ АД	Дружество под общ контрол
„Ресурс Инженеринг“ ЕООД	Дружество под общ контрол
„Софтгео-Линт 2006“ ООД	Дружество под общ контрол

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

31. Сделки със свързани лица (продължение)

Таблицата по-долу представя получените приходи от свързани лица:

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
"Алфа Енемона" ООД	98	42
„Енида инженеринг” АД	-	28
„Прометекс” ООД	-	754
„Синерджи-2003” ДЗЗД	-	2,788
"СИП" ООД	-	383
"Ескона консулт" ООД	-	76
"Геолинг" ООД	-	2
"Яйца и птици" АД	-	19
„Джи ОЙЛ Експерт” ЕООД	1	-
„Еко Инвест Холдинг” АД	5	-
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	104	4,092

Приходите от свързани лица представляват предимно приходи по строителни договори.

Таблицата по-долу представя извършените разходи по сделки със свързани лица:

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
"Дател" СД	-	40
„Енида инженеринг” АД	-	1
"Ескона консулт" ООД	-	192
„Прометекс” ООД	-	744
"СИП" ООД	-	262
ОБЩО РАЗХОДИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	-	1,239

Разходите по сделки със свързани лица представляват предимно разходи по договори с подизпълнители.

Таблицата по-долу представя салдата на вземанията от свързани лица :

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008
"Ескона консулт" ООД	-	989	287
"СИП" ООД	-	3,534	1,996
"Ардиа" ООД	-	9	9
"Синерджи 2003" ДЗЗД	-	408	42
"Яйца и птици" АД	-	32	19
"Енида инженеринг" АД	-	378	333
"Геолинг" ООД	39	41	38
"Дател" СД	-	1	1
ДЗЗД "Месембрия"	-	4	-
„Софтгео-Линг 2006" ООД	79	-	-
ОБЩО	118	5,396	2,725

Вземанията от свързани лица се състоят от заеми към свързани лица (бел. 16) и търговски вземания (бел. 13).

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

31. Сделки със свързани лица (продължение)

Таблицата по-долу представя салдата на задълженията към свързани лица към 31 декември 2009, 2008 и 2007:

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008	Към 01.01.2008
"СИП" ООД	-	16	193
"Прометекс" ООД	-	128	53
"Яйца и птици" АД	-	-	3
„Енида Инженеринг” АД	-	26	25
„Синерджи 2003” ДЗЗД	-	3	-
„Дател” СД	-	-	32
ОБЩО	-	173	306

Задълженията от свързани лица се състоят от търговски задължения (бел. 19).

Вземанията и задълженията от/към свързани лица са необезпечени и се предвижда да се уредят чрез парични плащания. Не са предоставени или получени гаранции във връзка с тези салда. Не е начислена обезценка на вземанията от свързани лица.

През 2009 и 2008, на служители от управленския персонал са изплатени възнаграждения в размер на 2,027 хил. лв. и 216 хил. лв. Възнагражденията на съвета на директорите за 2008 година под формата на тантиеми са в размер на 651 хил. лв.

32. Финансови инструменти и управление на финансовия риск**Категории финансови инструменти**

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008 (преизчислен)	Към 01.01.2008 (преизчислен)
Финансови активи			
Заеми и вземания	107,661	72,977	29,041
Инвестиции, държани за продажба	49	1,119	16
Парични средства	23,379	22,317	33,106
Финансови пасиви			
Финансови пасиви по амортизирана стойност	107,480	94,774	49,724

Заемите и вземанията включват предоставени заеми от Групата, в това число други текущи активи и други нетекущи активи, както и търговски и други вземания и брутни суми дължими от клиенти по строителни договори. Във финансовите пасиви по амортизирана стойност са включени получени заеми от Групата, задължения по лизинг, както и търговски и други задължения.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

32. Финансови инструменти и управление на финансовия риск (продължение)

Кредитен риск

Групата е изложена на кредитен риск, в случай, че клиентите не изплатят своите задължения.

Състоянието на разчетите с основните контрагенти на Групата е както следва:

Наименование	Тип	Балансова стойност на вземането към 31.12.2009	Балансова стойност на вземането към 31.12.2008
Контрагент 1	в страната	27,554	8,249
Контрагент 2	в страната	3,982	2,784
Контрагент 3	в страната	3,943	1,936
Контрагент 4	в страната	3,258	1,805
Контрагент 5	в страната	2,838	1,398

Балансовата стойност на финансовите активи в консолидирания финансов отчет, нетно от обезценка, представлява максималната изложеност на Групата на кредитен риск. Търговските и други вземания не са обезпечени.

Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква от времето разминаване на договорените падежи на паричните активи и задължения и възможността длъжниците да не са в състояние да уредят задълженията си към Групата в стандартните срокове.

Към 31 декември 2009 и 2008 финансовите пасиви на Групата, анализирани по остатъчен срок от датата на отчета за финансовото състояние до датата на последващо договаряне или предвиден падеж, са както следва:

	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 г. до 5 г.	Общо
Към 31 декември 2009				
Финансови пасиви				
Търговски и други задължения	9,472	18,198	-	27,670
Заеми	15,839	47,516	13,186	76,541
Задължения по финансов лизинг	666	1,999	5,692	8,357
Общо финансови пасиви	25,977	67,713	18,878	112,568
Към 31 декември 2008				
Финансови пасиви				
Търговски и други задължения	4,936	14,807	-	19,743
Заеми	8,783	27,325	32,211	68,319
Задължения по финансов лизинг	1,070	3,209	6,450	10,729
Общо финансови пасиви	14,789	45,341	38,661	98,791

32. Финансови инструменти и управление на финансовия риск (продължение)**Валутен риск**

Поради осъществяване на дейността си в национален мащаб и в рамките на ЕС Групата е изложена на незначителен валутен риск. Много малък процент от приходите/разходите се генерират във валути, различни от българския лев и еврото. Поради това ръководството на Групата счита, че ефектът от възможната промяна на валутните курсове не би повлияло съществено на печалбата или загубата.

Лихвен риск

Групата е изложена на риск от промени в лихвените нива основно от получените банкови и облигационни заеми с променлив лихвен процент, които възлизат на общо 36,866 хил. лв. към 31 декември 2009 и 2008 и лихвените плащания по тях са базирани на EURIBOR и SOFIBOR плюс надбавка. Към 31 декември 2009 и 2008 Групата не използва инструменти за компенсиране на потенциалните промени в нивата на EURIBOR.

Ако лихвата по тези получени заеми с променлива лихва се увеличи с 0.5% през 2009, това би довело до увеличение на разходите за лихви за годината, съответно намаление на печалбата след данъци, в размер на 193 хил. лв., и обратно, при намаление на лихвата с 0.5%.

Капиталов риск

Групата управлява собствения си капитал, за да работи като действащо предприятие и оптимизира възвръщаемостта чрез подобряване на коефициента дълг към собствен капитал.

Капиталовата структура на Групата се състои от разплащателни средства, получени заеми и собствен капитал, включващ основен капитал.

Коефициентът на задлъжнялост към 31 декември 2009, 2008 и 2007 е както следва:

	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008 (преизчислен)	Към 01.01.2008 (преизчислен)
Заеми	72,325	65,375	35,974
Парични средства и парични еквиваленти	(23,379)	(22,317)	(33,106)
Заеми, нетно от парични средства	48,946	43,058	2,868
Собствен капитал	102,949	87,788	74,855
Коефициент на задлъжнялост (заеми нетно от парични средства отнесени към собствения капитал)	0.47	0.49	0.04

33. Грешки от предходни отчетни периоди

През 2009 Групата установява наличието на грешки по отношение на отчитане на разходи в правилния период, отчитане на задълженията по облигационни заеми и отчитане на отсрочените данъци. Причините за грешките в предходни периоди са основно технически грешки при прилагане на МСФО. Групата коригира установените грешки, като сравнителната информация в настоящия консолидиран финансов отчет е преизчислена. Коригираните грешки, техния вид и редовете от консолидирания финансов отчет, засегнати от тези грешки са следните:

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

33. Грешки от предходни отчетни периоди (продължение)

	Ефект към 31.12.2008	Ефект към 01.01.2008
1) Корекция на амортизирана стойност на облигационните заеми поради допуснатата техническа грешка		
Увеличение на задълженията по заеми	1,806	2,106
Намаление на резерви от преоценка	582	614
Намаление на резерви	1,224	1,492
2) Корекция на разходи за услуги предоставени на Групата през 2007 година поради допуснатата техническа грешка		
Увеличение на разходи за услуги през 2007 и намаление през 2008	668	668
Увеличаване на търговски и други задължения към 31.12.2007	-	668
Намаление на неразпределена печалба към 31.12.2007	668	-
3) Корекция на намаление на приходите от строителни договори поради неустойки поради допуснатата техническа грешка		
Намаление на други разходи през 2008	338	-
Намаление на неразпределена печалба към 31.12.2007	338	-
Намаление на приходи от продажби през 2007	-	338
Намаление на търговски и други вземания към 31.12.2007	-	338
4) Корекция на отсрочени данъци – преди 2008 година Групата не е изчислявало отсрочени данъци върху всички временни разлики		
Увеличение на отсрочени данъчни пасиви, нетно	1,675	1,659
Увеличение на разходи за данъци	93	241
Намаление на неразпределена печалба	1,582	1,418
5) Представяне на резерви от преоценки на дълготрайни активи като неразпределена печалба в резултат на решението на ръководството да представи преоценката извършена през 2007 година като намерена стойност в резултат от прилагане за първи път на МСФО за официални цели		
Намаление на резерви от преоценка	13,991	13,991
Увеличение на неразпределена печалба	13,991	13,991
6) Представяне на премии от издаване на акции през 2007 като част от емитирания капитал вместо като част от резервите на Дружеството.		
Намаление на резерви	31,600	31,600
Увеличение на емитиран капитал	31,600	31,600
7) Рекласификация на директни разходи за издаване на акции като намаление на премии от издаване на акции за по-достоверно представяне. Групата е отчетло тези разходи като текущи през 2007		
Намаление на емитиран капитал	763	763
Намаление на разходи за услуги	-	763
Увеличение на неразпределената печалба	763	-

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

33. Грешки от предходни отчетни периоди (продължение)

	Ефект към 31.12.2008	Ефект към 31.12.2007
8) Признаване на приходи според етапа на завършеност		
Увеличение на приходи от продажби през 2008	18,172	-
Увеличение на вземанията от клиенти	15,911	-
Намаление на аванси от клиенти	3,085	-
Намаление на вземанията от клиенти	824	-
Намаление на материални запаси (незавършено производство) към 31.12.2008	17,987	-
Увеличение на изменението на запасите от незавършено производство	17,987	-
9) Признаване на приход от лихви според ефективен лихвен процент		
Намаление на вземания от клиенти	1,418	-
Намаление на приходи от лихви	1,418	-
10) Начисляване на разход според периода на извършване на услугите (вкл. за застраховки и други услуги)		
Увеличение на разход за услуги през 2008	837	-
Увеличение на търговски и други задължения към 31.12.2008	837	-
11) Начисляване на други разходи свързани с 2008		
Увеличение на други разходи през 2008	202	-
Намаление на парични средства към 31.12.2008	202	-
12) Отписване на аванси и удръжки с търговски контрагенти от предходни години поради технически грешки		
Намаление на търговски и други вземания - аванси към доставчици	943	943
Намаление на търговски и други вземания – удръжки	617	617
Намаление на търговски и други вземания – други	22	22
Намаление на неразпределена печалба	1,582	1,582
13) Преизчисляване на репутация		
Корекция на репутация от отрицателна стойност до нула	5,733	1,551
Намаление на неразпределена печалба	5,733	1,551
14) Преизчисление на малцинствено участие		
Намаление на малцинствено участие към 1 януари 2007	-	117
Намаление на неразпределена печалба	2,235	1,778
Увеличение на малцинствено участие през 2007	2,235	1,895
15) Рекласификация на резерви		
Намаление на резерви към 1 януари 2007	1,726	634
Намаление на резерви от преоценки	1,726	224
Увеличение на неразпределена печалба	-	858
16) Рекласификации при представяне на приходи и разходи в отчета за доходите		
Намаление на приходи от продажби	10,634	13,784
Изменение в запасите от готова продукция и незавършено производство	8	-
Намаление на балансова стойност на продадени активи	4,159	13,032
Намаление на разходи за услуги	73	252
Увеличение на други печалби	3,578	500
Други разходи	2,832	-

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

33. Грешки от предходни отчетни периоди (продължение)

	Ефект към 31.12.2008	Ефект към 31.12.2007
17) Корекции, свързани с вътрешно-групови сделки		
Увеличение на разходи за външни услуги	-	326
Увеличение на други печалби	-	849
Намаление на неразпределена печалба	1,362	523
Намаление на вземанията от клиенти	1,362	-
18) Корекции на Имоти, машини и съоръжения в резултат на намерени грешки имащи ефект върху началните салда към 1 януари 2007		
Увеличение на други дълготрайни активи	-	844
Намаление на неразпределена печалба	-	114
Намаление на разходи за придобиване на дълготрайни активи	-	958
19) Представяне на материалните запаси		
Увеличение на материални запаси	1,317	-
Намаление на търговски и други вземания	1,317	-

Промените в сравнителната информация от корекциите от „1” до „19”, описани по-горе, както и в следствие на корекцията описана в бел.2.21 са обобщени както следва към 31 декември 2008:

	Към 31 декември 2008 (преди преизчисление)	Ефект от грешка	Ефект от рекласифи кация	Към 31 декември 2008 (преизчислен)
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪТОЯНИЕ				
<i>Нетекущи активи</i>				
Репутация	(2,320)	5,733	-	3,413
<i>Текущи активи</i>				
Търговски и други вземания	38,387	(3,869)	-	34,518
Материални запаси	44,175	(16,670)	-	27,505
Брутна сума дължима от клиенти по строителни договори	-	15,911	-	15,911
Парични средства	22,519	(202)	-	22,317
<i>Капитал</i>				
Емитиран капитал	11,934	-	30,837	42,771
Резерви	44,727	(2,950)	(31,600)	10,177
Резерви от преоценка	14,573	(14,573)	-	-
Неразпределена печалба	13,989	14,408	763	29,160
Малцинствено участие	3,445	2,235	-	5,680
<i>Нетекущи пасиви</i>				
Заеми	22,504	1,806	-	24,310
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	27	1,675	-	1,702
<i>Текущи пасиви</i>				
Търговски и други задължения	21,990	(2,248)	-	19,742
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД				
Приходи от продажби	136,247	18,172	(10,634)	143,785
Финансови приходи	4,439	(1,418)	-	3,021
Изменение в запасите от готова продукция и незавършено производство	10,878	(17,987)	(8)	(7,117)
Балансова стойност на продадените активи	28,033	-	(4,159)	23,874
Разходи за услуги	41,406	96	-	41,502
Други разходи	8,675	(136)	(2,832)	5,707
Други печалби	-	-	3,578	3,578
Разходи за данъци	1,586	93	-	1,679
Нетна печалба за годината	14,508	(1,286)	-	13,222

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

33. Грешки от предходни отчетни периоди (продължение)

Промените в сравнителната информация от корекциите от „1“ до „19“, описани по-горе са обобщени както следва към 31 декември 2007:

	Към 31.12.2007 (преди преизчисление)	Ефект от грешка	Ефект от рекласифи- кация	Към 31.12.2007 (преизчислен)
<i>БАЛАНС</i>				
<i>Нетекущи активи</i>				
Имоти, машини и съоръжения	41,842	(114)	-	41,728
Репутация	(1,551)	1,551	-	-
<i>Текущи активи</i>				
Търговски и други вземания	23,401	(1,920)	-	21,481
<i>Капитал</i>				
Емитиран капитал	11,934	-	30,837	42,771
Резерви	35,056	(2,126)	(31,600)	1,330
Резерви от преоценка	14,838	(14,614)	(224)	-
Неразпределена печалба	14,952	9,655	1,369	25,976
Малцинствено участие	3,000	1,778	-	4,778
<i>Нетекущи пасиви</i>				
Заеми	13,926	2,106	-	16,032
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	(63)	1,659	-	1,596
<i>Текущи пасиви</i>				
Търговски и други задължения	11,093	668	-	11,761
<i>ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ</i>				
Приходи от продажби	89,382	(338)	(13,784)	75,260
Разходи за услуги	36,308	994	(1,015)	36,287
Балансова стойност на продадени активи	13,032	-	(13,032)	-
Други печалби	6,904	849	500	8,253
Разходи за данъци	889	241	-	1,130
Нетна печалба за годината	14,382	(724)	763	14,421

33. Грешки от предходни отчетни периоди (продължение)

През 2009 Групата установява и наличието на технически грешки при прилагането на МСФО относно представянето и групирането на паричните потоци като такива от основна, инвестиционна и финансова дейност. Групата коригира установените грешки, като сравнителната информация в настоящия консолидиран отчет за паричните потоци е преизчислена. Основните грешки открити от Групата са следните:

- 1) Представяне на предоставени заеми и постъпления от погасяване на заеми като парични потоци от и за инвестиционна дейност, които преди преизчисление са били представени като парични потоци от финансова дейност;
- 2) Представяне на парични постъпления от получени заеми и погасяване на заеми като парични потоци от и за финансова дейност, които преди преизчисление са били представени като парични потоци от инвестиционна дейност;
- 3) Представяне на парични потоци, свързани с покупка на дългатрайни активи и придобиване на дъщерни дружества като парични потоци за инвестиционна дейност, които преди преизчислението са били представени като парични потоци за основна дейност.

Ефектът от преизчислението на консолидирания отчет за паричните потоци е както следва:

Консолидиран отчет за паричните потоци

	Годината приключваща на 31.12.2008 (Преди преизчисление)	Ефект на рекласификациите	Ефект на грешки	Годината приключваща на 31.12.2008 (преизчислен)
Парични потоци от основна дейност, нетно	8,134	(7,683)	(202)	(249)
Парични потоци използвани за инвестиционна дейност, нетно	(14,201)	(19,428)	-	(33,629)
Парични потоци от финансова дейност, нетно	(3,080)	26,169	-	23,089

34. Условни пасиви

Към 31 декември 2009, 2008 от името на дружествата в Групата са издадени банкови гаранции, съответно в размер на 45,620 хил. лв. и 19,839 хил. лв., които са предимно във връзка с изграждане на строителни обекти, енергийни и други съоръжения.

35. Продажба на дъщерни дружества

През септември 2009 година Групата е продала своя дял (98.68%) от капитала на дъщерното дружества Ботуня Енерджи АД.

Продадените нетни активи са както следва:

	Към Датата на продажба
Нетекущи активи	7
Търговски и други вземания	356
Парични средства	6
Пасиви	-
Нетни активи	<u>369</u>
Дял на малцинството в нетните активи	<u>5</u>

Цената на сделката и реализирана печалба са както следва:

	Към Датата на продажба
Продажна цена	603
Дял на Групата в нетните активи	<u>(364)</u>
Реализирана печалба	<u>239</u>

Печалбата реализирана от продажбата на дъщерното дружество е отчетена в други финансови приходи (бел.22) в консолидирания отчет за всеобхватния доход през 2009.

Към 31 декември 2009 продажната цена в размер на 603 хил.лв. не е платена от купувача.

36. Събития след отчетния период

На 15 октомври 2009 Съветът на директорите на Групата е взел решение за издаване и публично предлагане на 5,966,800 броя привилегирани конвертируеми акции без право на глас с емисионна стойност 9.92 лв. за една акция.

На 2 април 2010 Комисията за финансов надзор вписа емисията привилегирани акции за търгувия на регулиран пазар. Емисията е реализирана в размер на 1,103 хил.лв., разпределена в 1,102,901 броя обикновени, безналични, поименни, конвертируеми привилегирани акции без право на глас, с номинална стойност 1 лев всяка. Привилегированите акции носят гарантиран кумулативен дивидент от 0.992 лв. на акция през следващите 7 години, освен ако не бъдат конвертирани в обикновени акции по-рано. Това може да стане след решение на 75% от привилегированите акционери.

Както е оповестено в бел.15 през 2009 Дружеството-майка е реализирало емисия варианти. Всеки вариант от емисията дава право на притежателя си да запише една акция при бъдещо увеличение на капитала на Дружеството-майка срещу заплащане на фиксирана емисионна стойност на новите акции. Проспектът за издаване на вариантите включва клауза за защита от разводняване, която е задействана през 2010 с реализираното емитиране на привилегирани акции. В резултат на това цената на изпълнение на вариантите се понижи с 3,92% до 17.77 лв. за акция, спрямо 18.50 лв. Вариантите могат да бъдат упражнени в рамките на следващите шест години.